

F. t. 1. om Den Europæiske Unions udvidelse

Lovforslag nr. L 2. Fremsat den 5. oktober 1994 af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen)

Forslag

til

Lov om Den Europæiske Unions udvidelse med Norge, Østrig, Finland og Sverige

§ 1. Traktat af 24. juni 1994 mellem Kongeriget Belgien, Kongeriget Danmark, Forbundsrepublikken Tyskland, Den Helleniske Republik, Kongeriget Spanien, Den Franske Republik, Irland, Den Italienske Republik, Storherugdømmet Luxembourg, Kongeriget Nederlandene, Den Portugisiske Republik, Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland (medlemmer af Den Europæiske Union) og Kongeriget Norge, Republikken Østrig, Republikken Finland, Kongeriget Sverige om Kongeriget Norges, Republikken Østrigs, Republikken Finlands og Kongeriget Sveriges tiltrædelse af Den Europæiske Union kan ratificeres på Danmarks vegne.

§ 2. Bestemmelserne i den i § 1 nævnte traktat med tilhørende akt, bilag og protokoller sættes i kraft i Danmark i det omfang de efter fællesskabsretten er umiddelbart anvendelige i Danmark.

§ 3. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

§ 4. Loven gælder ikke for Færøerne.

Stk. 2. Loven finder anvendelse for Grønland i samme omfang som lov nr. 447 af 11. oktober 1972 om Danmarks tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Det fremsatte lovforslag vil gøre det muligt for Danmark at ratificere tiltrædelseskomplekset vedrørende Norges, Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse af Den Europæiske Union.

Norges, Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse af EU vil ske pr. 1. januar 1995, såfremt alle tolv EU-lande og de nye medlemslande forinden har tilendebragt deres respektive ratifikationsprocedurer og rettidigt har deponeret ratifikationsinstrumenterne. Alle fire lande er medlem af EFTA og skal udtræde af denne sammenslutning ved tiltrædelsen.

2. Norge var med til at danne frihandelssammenslutningen EFTA i 1960 og har to gange tidligere søgt om medlemskab af De Europæiske Fællesskaber (1962 og 1969) sammen med Danmark, Storbritannien og Irland. Der blev indledt forhandlinger om disse fire landes tiltrædelse i 1970, og forhandlingerne kunne tilendebringes i 1972. Resultatet af den folkeafstemning, der blev afholdt i Norge om forhandlingsresultatet, viste imidlertid, at et flertal (53,6%) var imod tiltrædelsen. Norge ratificerede derfor ikke tiltrædelsestraktaten.

Derefter forhandlede Norge parallelt med de resterende EFTA-lande frihandelsoverenskomster med Det Europæiske Fællesskab. Overenskomsterne, der trådte i kraft den 1. januar 1973, fastslår, at told, kvantitative restriktioner og foranstaltninger med tilsvarende virkning gradvis skal fjernes i parternes indbyrdes samhandel med industriprodukter. Herudover indeholder frihandelsoverenskomsterne bestemmelser om statsstøtte og konkurrence i industrien samt en række gensidige indrømmelser inden for landbrug og fiskeri.

I 1989 blev der indledt forhandlinger mellem EFTA-landene og Det Europæiske Fællesskab om en videreførelse, uddybning og udvidelse af samarbejdet. Disse forhandlinger afsluttedes den 2. maj 1992 med undertegnelsen af aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS-aftalen). EØS-aftalen, der trådte i kraft den 1. januar 1994, betyder, at Norge allerede er omfattet af en betydelig del af fællesskabsretten. Det gælder de fire friheder

(fri bevægelighed for varer, tjenesteydelser, kapital og personer) samt en række andre områder såsom social- og arbejdsmarkedspolitik, miljø, selskabsret, forbrugerbeskyttelse og konkurrenceregler.

Den 25. november 1992 blev der indgivet ny norsk ansøgning om medlemskab af Fællesskaberne.

Rådet besluttede den 7. december 1992 at iværksætte den procedure, der var fastlagt i traktaterne (EKSF-traktatens art. 98, EØF-traktatens art. 237 og EURATOM-traktatens art. 205) for behandlingen af tiltrædelsesansøgningen. Rådet anmodede Kommissionen om at udarbejde en udtalelse herom.

Kommissionens udtalelse forelå den 24. marts 1993. Den konkluderede, at Norge opfyldte betingelserne for medlemskab.

3. Østrig var med til at danne frihandelssammenslutningen EFTA i 1960 og indgik i 1961 en associeringsaftale med Fællesskabet. Østrig indgik i 1973 en frihandelsoverenskomst med Det Europæiske Fællesskab svarende til den ovenfor under Norge nævnte. Østrig deltager ligeledes i den ovenfor nævnte EØS-aftale.

Den 17. juli 1989 blev den østrigske ansøgning om medlemskab af Fællesskaberne indgivet.

Rådet besluttede den 28. juli 1989 at iværksætte den procedure, der var fastlagt i traktaterne (EKSF-traktatens art. 98, EØF-traktatens art. 237 og EURATOM-traktatens art. 205) for behandlingen af tiltrædelsesansøgningen. Rådet anmodede Kommissionen om at udarbejde en udtalelse herom.

Kommissionens udtalelse forelå den 31. juli 1991. Den konkluderede, at Østrig opfyldte betingelserne for medlemskab.

4. Finland blev fuldgældigt medlem af EFTA i 1986 efter at have været associeret medlem fra 1961. Kort efter Danmarks, Storbritanniens og Irlands udtræden af EFTA og indgåelsen af frihandelsoverenskomster mellem de resterende EFTA-lande og Det Europæiske Fællesskab blev der i 1973 indgået en lignende overenskomst mellem Fællesskabet og Finland. Finland deltager i den ovenfor under Norge nævnte EØS-aftale.

Den 18. marts 1992 blev den finske ansøgning om medlemskab af Fællesskaberne indgivet.

Rådet besluttede den 6. april 1992 at iværksætte den procedure, der var fastlagt i traktaterne (EKSF-traktatens art. 98, EØF-traktatens art. 237 og EURATOM-traktatens art. 205) for behandlingen af tiltrædelsesansøgningen. Rådet anmodede Kommissionen om at udarbejde en udtalelse herom.

Kommissionens udtalelse forelå den 4. november 1992. Den konkluderede, at Finland opfyldte betingelserne for medlemskab.

5. Sverige var med til at danne frihandelssammenlutningen EFTA i 1960. To gange har Sverige ansøgt om associering til Det Europæiske Fællesskab (1961 og 1967) uden at dette dog blev realiseret. En frihandelsoverenskomst mellem Sverige og Det Europæiske Fællesskab svarende til den ovenfor under Norge nævnte trådte i kraft i 1973. Sverige deltager i den ovenfor under Norge nævnte EØS-aftale.

Den 1. juli 1991 blev den svenske ansøgning om medlemskab af Fællesskaberne indgivet.

Rådet besluttede den 29. juli 1991 at iværksætte den procedure, der var fastlagt i traktaterne (EKSF-traktatens art. 98, EØF-traktatens art. 237 og EURATOM-traktatens art. 205) for behandlingen af tiltrædelsesansøgningen. Rådet anmodede Kommissionen om at udarbejde en udtalelse herom.

Kommissionens udtalelse forelå den 31. juli 1992. Den konkluderede, at Sverige opfyldte betingelserne for medlemskab.

6. Det Europæiske Råd i Lissabon den 26.-27. juni 1992 vedtog, at der skulle indledes officielle forhandlinger med de EFTA-lande, der havde søgt om medlemskab af Unionen, så snart Traktaten om Den Europæiske Union var ratificeret, og der var opnået enighed om Delors II-pakken.

Det Europæiske Råd i Edinburgh vedtog den 12. december 1992, efter at da der var opnået enighed om den fremtidige finansiering, og der var udsigt til, at alle medlemsstaterne snart ville ratificere Traktaten om Den Europæiske Union, at udvidelsesforhandlinger med Østrig, Sverige og Finland kunne indledes i begyndelsen af 1993. De ville overgå til at være forhandlinger i medfør af artikel 0 i Traktaten om Den Europæiske Union, når denne var trådt i kraft, og kunne først afsluttes, når Traktaten om Den Europæiske Union var blevet ratificeret af alle medlemsstaterne. Tiltrædelsesvilkårene ville blive baseret på fuld accept af Traktaten om Den Europæiske Union og af gældende fællesskabsret («acquis»), idet der dog under forhandlingerne kunne træffes aftale om eventuelle overgangsforanstaltninger. Det Europæiske Råd opfordrede Rådet til at træffe de relevante afgørelser om indledning af forhandlinger på samme basis med Norge, så snart Kommissionens udtalelse om dette lands ansøgning forelå. For-

handlingerne ville i videst muligt omfang blive ført sideløbende.

På denne baggrund indledtes forhandlingerne med Østrig, Finland og Sverige den 1. februar 1993 og med Norge den 5. april 1993. Forhandlingerne blev ført inden for rammerne af regeringskonferencer mellem på den ene side hvert af ansøgerlandene og på den anden side de tolv medlemslande.

7. Forhandlingerne med alle fire lande overgik til at være forhandlinger i medfør af art. 0 i Traktaten om Den Europæiske Union ved denne traktats ikrafttræden den 1. november 1993. Forhandlingerne kunne erklæres for tilendebragt den 30. marts 1994. Efter forhandlingernes afslutning anbefalede Kommissionen i en udtalelse af 20. april 1994 Norges, Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse. Europa-Parlamentet afgav samstemmende udtalelse om ansøgningerne den 4. maj 1994. Rådet godkendte herefter formelt tiltrædelsen den 16. maj 1994. Den 24. juni 1994 undertegnede repræsentanter for regeringerne i de tolv EU-lande og for den norske, østrigske, finske og svenske regering Traktaten om de fire landes tiltrædelse af Den Europæiske Union samt en Slutakt, som markerede afslutningen på tiltrædelsesforhandlingerne.

Folketingets markedsudvalg har løbende været inddraget i traktatforhandlingerne, og er blevet underrettet om forhandlingsresultatet blandt andet på grundlag af et notat fra Udenrigsministeriet af 13. april 1994.

8. Det retlige grundlag for Norges, Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse af EU (tiltrædelseskomplekset) er opbygget på samme måde som tiltrædelseskomplekserne ved de tidligere udvidelser. Det bygger således på samme principper, nemlig øjeblikkelig og fuld indpasning i institutionerne og, med forbehold af de fastsatte tidsbegrænsede overgangsforanstaltninger, fuld accept af de grundlæggende traktater og institutionernes retsakter, hvori der kun foretages tilpasninger, der er nødvendiggjort af tiltrædelsen.

Tiltrædelseskomplekset består således af en Traktat om Norges, Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse af Den Europæiske Union. Denne tekst er meget kortfattet, idet de forhandlede tilpasninger til de oprindelige traktater og de bestående EU-retsakter og de for Norge, Østrig, Finland og Sverige fastlagte overgangsordninger er indeholdt i en til Traktaten knyttet Akt (tiltrædelsesakten) med 19 bilag og 10 protokoller.

Indholdet af tiltrædelseskomplekset og Slutakten med dertil knyttede erklæringer er nærmere beskrevet i den efterfølgende redegørelse, som er optaget som bilag I til dette lovforslag. Traktaten og den der-

til knyttede Akt med bilag og protokoller samt Slutakt er optaget som bilag II til dette lovforslag.

9. I forhold til tidligere udvidelser er der her et begrænset antal overgangsordninger vedrørende den frie bevægelighed for varer, personer, tjenesteydelser og kapital, hvilket blandt andet skyldes, at alle de tiltrædende lande allerede er tilknyttet EU's indre marked som følge af EØS-aftalen. De væsentligste overgangsordninger på dette område består i at de tiltrædende lande – typisk for nærmere bestemte perioder og under nærmere angivne betingelser – kan opretholde deres nationale regler på en række områder, som er af stor betydning for de tiltrædende lande. Det gælder bl.a. inden for miljø-, sundheds- og sikkerhedsstandarder, fritidsboliger, rejsegods m.v., ligesom Norge og Sverige som ønsket fortsat kan tillade markedsføring af våd snus, jfr. redegørelsens tredje del og fjerde del.

10. De tiltrædende lande vil skulle deltage fuldt ud i mekanismerne i den fælles landbrugspolitik fra tiltrædelsen, og de vil i den forbindelse skulle tilpasse deres landbrugspriser til EU-niveauet fra starten af medlemskabet. Da landbrugspriserne i Norge, Østrig og Finland er betydeligt højere end i EU, vil disse lande i en overgangsperiode på 5 år kunne yde landmændene en kompensation i form af en aftagende national tilpasningsstøtte. De tre lande har endvidere fået mulighed for i et vist omfang at yde investeringsstøtte til forarbejdningsindustrien i overgangsperioden.

Herudover gives der mulighed for national langtidssubstøtte til de nordlige landbrugsområder i Norge, Finland og Sverige.

De tiltrædende lande omfattes umiddelbart af EU's eksisterende strukturstøtteordninger for landbruget, herunder ordningerne for bjergområder og ugunstigt stillede områder.

På markedssiden er der fastlagt kvoter og præmier, der i store træk svarer til det nuværende produktionsniveau.

11. Ansøgerlandene indpasses i strukturfondsforordningerne. Det indebærer, at for Østrigs vedkommende vil regionen Burgenland opnå støtte under mål 1 (tilbagestående regioner). Da ingen region i de nordiske lande fuldt ud opfylder betingelserne for mål 1-støtte, er der fastlagt et nyt særligt støttemål (»mål 6«), hvor der som et nyt støttekriterium især anvendes meget lav befolkningstæthed. Under mål 6 vil visse tyndt befolkede regioner i Norge, Finland og Sverige kunne opnå støtte.

Herudover vil de regioner, der vil være støtteberettigede i henhold til mål 2 (områder i industrielt tilbagegang) og 5b (landbrugs- og fiskeri afhængige områder), samt 3 (bekæmpelse af ledighed) og 4 (til-

pasning til industrielle ændringer) blive udpeget inden tiltrædelsen.

12. Med hensyn til fiskeri gælder, at dette navnlig har stor betydning som traditionelt erhverv i den norske økonomi. Det gælder for såvel handelsbalancen som for det norske ønske om at bevare økonomisk aktivitet i landdistrikterne og i fjerntliggende kystområder. Ved tiltrædelsen vil fiskeriet som udgangspunkt fortsætte på gældende vilkår.

På såvel ressourceområdet som for reguleringen af den gensidige adgang til farvandene gælder således, at der er tale om en videreførelse af eksisterende fiskerimønstre og betingelser knyttet til fiskeriet. Dette gælder ligeledes adgangen til fiskeri efter ufordelte og uregulerede bestande. Kvotefordelingen for fælles bestande i det udvidede EU sker for de fleste arter på grundlag af referenceperioden 1989-93.

Fiskeriarrangementet under EØS-aftalen videreføres, idet dog Norge vil stille visse mængder torsk til kohænsionslandenes rådighed allerede i 1995 fremfor i 1997. Endelig tildeles EU yderligere 1.000 tons torsk i Nordvestatlanten.

Forvaltningen af ressourcerne i norsk zone giver Norge 1- til 3-årige overgangsperioder, hvor Norge bevarer forvaltningskompetencen nord for 62. breddegrad. Desuden forvalter Norge indtil den 30. juni 1998 – i nært samarbejde med Kommissionen – den norsk-russiske fiskeriaftale om gensidige fiskeriforbindelser. Efter overgangsperiodernes udløb skal forvaltningen varetages af EU og basere sig på eksisterende forvaltningsprincipper.

13. På transportområdet er der med Østrig aftalt visse begrænsninger for transittrafikken. Der er endvidere skabt sikkerhed for, at den nuværende transit-aftale mellem EU og Østrig vil kunne videreføres frem til år 2004 eller blive erstattet af fællesskabsregler, der sikrer den samme beskyttelse af miljøet - 60 % reduktion af forureningen – hvis denne målsætning ikke er blevet realiseret pr. 1. januar 2001.

14. De tiltrædende lande vil fra tiltrædelsen blive omfattet af den fælles handelspolitik, toldtarif m.v. Det er med Norge, Finland og Sverige aftalt, at Fællesskabet vil træffe de nødvendige foranstaltninger til fortsat at tillade det nuværende niveau for adgang til disse landes markeder for varer med oprindelse i de baltiske lande, såfremt Fællesskabets egne nye handelsaftaler med disse lande ikke er trådt i kraft på datoen for tiltrædelsen.

15. De tiltrædende lande accepterer de gældende fællesskabsbestemmelser vedrørende gennemførelsen af anden fase af Den Økonomiske og Monetære Union og EU-traktatens bestemmelser om tredje fase. De accepterer og deltager endvidere fuldt ud i den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik fra tiltræ-

delsen. Endelig overtager de fuldt ud reglerne vedrørende samarbejdet om retlige og indre anliggender fra optagelsesdatoen.

16. Foruden Folketingets samtykke til ratifikation af tiltrædelsestraktaten (§ 1) indeholder lovforslaget i § 2 en bestemmelse, som sikrer, at de bestemmelser i tiltrædelsestraktaten m.v., som efter fællesskabsretten er umiddelbart anvendelige i Danmark, kan anvendes i Danmark.

17. De finansielle konsekvenser for EU vil afspejle sig i Unionens årlige budgetter efter udvidelsen. Når resultatet af folkeafstemningerne i alle fire ansøgerlande foreligger, vil Kommissionen fremlægge forslag til tillægs- og ændringsbudget eller fremsende forslag til ændringskrivelse til 1995-budgetforslaget, der tilpasser budgettet til det udvidede EU.

For Danmarks vedkommende har loven ikke umiddelbare statsfinansielle eller administrative konsekvenser. Udvidelsen af EU vil medføre behov for en øget dansk indsats med henblik på fortsat tilstrækkelig varetagelse af danske interesser i EU.

Dette kan indebære behov for tilførelse af yderligere ressourcer. Det er dog endnu for tidligt at vurdere omfanget heraf. Dette må vurderes på et senere tidspunkt.

På andre områder, herunder det miljømæssige og det erhvervsøkonomiske, vil en udvidelse af Den Europæiske Union med de fire tiltrædende lande få konsekvenser for Danmark. På det erhvervsøkonomiske område vil det navnlig være på områder, der ikke er dækket af EØS-aftalen, d.v.s. landbrug og fiskeri, hvor de nye landes tiltrædelse generelt vil betyde øget konkurrence i EU efter udvidelsen. På det miljømæssige område er det ikke muligt konkret at vurdere udvidelsens konsekvenser, men de tiltrædende lande har en generel holdning til miljøpolitiske spørgsmål, der i høj grad svarer til Danmarks.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Bestemmelsen indeholder Folketingets samtykke i medfør af Grundlovens § 19 til ratifikation af traktaten om Norges, Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse af Den Europæiske Union.

Såfremt et af de fire tiltrædende lande ikke rettidigt deponerer sine ratifikations- og tiltrædelsesdokumenter, vil Traktaten træde i kraft for de stater, der har foretaget en sådan deponering. Såfremt denne situation skulle opstå, er det på samme måde som ved tidligere udvidelser med flere lande forudset, at Unionen vedtager de nødvendige tilpasninger i Traktaten og Akten med de dertil hørende bilag og

protokoller. Disse tilpasninger vil i givet fald blive vedtaget af Rådet med enstemmighed.

Til § 2

Denne bestemmelse svarer til § 3, stk. 1, i lov nr. 447 af 11. oktober 1972 om Danmarks tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber, § 2 i lov nr. 59 af 20. februar 1980 om De europæiske Fællesskabers udvidelse med Grækenland og § 2 i lov nr. 520 af 4. december 1985 om De europæiske Fællesskabers udvidelse med Spanien og Portugal. § 2 sætter de bestemmelser i Traktaten om Norges, Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse af Den Europæiske Union med tilhørende akt, bilag og protokoller, som i henhold til fællesskabsretten er umiddelbart anvendelige, i kraft i Danmark.

Den nødvendige forudsætning for en bestemmelses umiddelbare anvendelighed er i henhold til EF-Domstolens praksis, at den efter sit indhold og sin placering i traktatens systematik er tilstrækkeligt klart formuleret til at skabe individuelle rettigheder eller pligter. En bestemmelse, der i overensstemmelse med Domstolens retspraksis må anses for at være umiddelbart anvendelig, skal lægges til grund ved de nationale domstoles afgørelse af tvister.

Traktaten om Norges, Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse af Den Europæiske Union med tilhørende akt, bilag og protokoller, indeholder bestemmelser, som i henhold til fællesskabsretten må anses for at være umiddelbart anvendelige.

Til § 3

Ifølge denne bestemmelse vil loven træde i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende. Traktaten kan herefter i henhold til § 1 ratificeres på Danmarks vegne.

Betingelsen for, at Traktaten kan træde i kraft som forventet den 1. januar 1995, er, at de nødvendige ratifikationsinstrumenter deponeres inden denne dato.

Traktaten træder i kraft ved bekendtgørelse i Lovtidende.

Til § 4

Traktaterne, der danner grundlag for Den Europæiske Union, finder ikke anvendelse for Færøerne, jfr. § 8 i lov nr. 447 af 11. oktober 1972 om Danmarks tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber.

Grønland har status af oversøisk område i henhold til EF-traktatens 4. del, jfr. § 9 i lov om Danmarks tiltrædelse af De europæiske Fællesskaber som ændret ved lov nr. 259 af 28. maj 1984 om æn-

dring af Grønlands status i forhold til EF m.v. Ved Norge, Østrig, Finland og Sverige i de for forholdet
tiltrædelseskompleksets ikrafttræden indtræder mellem EU og Grønland gældende regler.

Redegørelse for indholdet af tiltrædelseskomplekset og Slutakten

Indledning

I denne redegørelse gennemgås det retlige grundlag for Norges, Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse af EU (tiltrædelseskomplekset) samt Slutakten med dertil hørende erklæringer. Tiltrædelseskomplekset svarer i sin opbygning til tiltrædelseskomplekset for Danmarks, Irlands og Storbritanniens tiltrædelse i 1973, Grækenlands tiltrædelse i 1981 samt Spaniens og Portugals tiltrædelse i 1986.

Komplekset består først og fremmest af en Traktat om Norges, Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse af EU. Det detaljerede retlige grundlag for de nye medlemslandes tiltrædelse af EU er indeholdt i en til Traktaten knyttet Akt. Akten og de dertil knyttede bilag og protokoller er udarbejdet i overensstemmelse med resultaterne af optagelsesforhandlingerne.

Traktaten med den dertil knyttede Akt med protokoller og bilag samt Slutakten er vedlagt som bilag II til lovforslaget.

Traktaten af 24. juni 1994 om Norges, Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse af Den Europæiske Union indeholder disse staters accept af de gældende EU-regler og de af tiltrædelsen nødvendiggjorte tilpasninger og overgangsbestemmelser. Tiltrædelsestraktaten medfører således ikke nogen ændring i omfanget af de beføjelser, som Danmark har overdraget til EU's institutioner.

Rådets afgørelse af 16. maj 1994 vedrørende Norges, Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse af EU.

Bestemmelsen i art. O i Traktaten om Den Europæiske Union fastlægger, at Rådet med enstemmighed træffer afgørelse om en stats ansøgning om medlemskab efter høring af Kommissionen og efter samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet, der udtaler sig med absolut flertal blandt sine medlemmer. Vilklårene for optagelsen og de nødvendige tilpasninger af de til grund for Unionen liggende traktater skal fastlægges ved en aftale mellem medlemsstaterne og den (eller de) stat(er), som har søgt om optagelse.

Rådet har således i afgørelse af 16. maj 1994 under henvisning til udtalelse fra Kommissionen og under henvisning til samstemmende udtalelse fra Europa-Parlamentet accepteret Norges, Østrigs, Finlands og Sveriges ansøgninger om optagelse og samtidig præciseret, at vilkår og tilpasninger fastlægges ved en aftale mellem medlemslandene og ansøgerlandene.

Traktaten af 24. juni 1994 vedrørende Norges, Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse af EU.

Traktaten bestemmer i art. 1, stk. 1, at Norge, Østrig, Finland og Sverige bliver medlemmer af

Den Europæiske Union og bliver parter i de traktater, som danner grundlag for Unionen, med de dertil foretagne ændringer og tilføjelser. Vilkårene for optagelsen og de nødvendige tilpasninger af traktaterne er, i henhold til art. 1, stk. 2, indeholdt i Akten vedrørende tiltrædelsesvilkårene og tilpasningerne af traktaterne. Akten udgør en integrerende del af Traktaten, hvilket indebærer, at Akten kun kan ændres på de i Traktaten fastsatte betingelser. Det følger heraf, at Akten – bortset fra den i art. 2, stk. 2, andet afsnit, nævnte situation – kun kan ændres ved en ny traktat, som vil kræve medlemslandenes ratifikation, jfr. dog nedenfor. Ifølge art. 1, stk. 3, finder de beføjelser, som er tillagt institutionerne i henhold til de traktater, som danner grundlag for Unionen, anvendelse på denne traktat. Dette medfører bl.a., at EF-Domstolen, i overensstemmelse med de traktater, som danner grundlag for Unionen, samt denne Traktat har fortolkningskompetence for så vidt angår bestemmelserne i tiltrædelseskomplekset.

Såfremt de nuværende medlemsstater samt Norge, Østrig, Finland og Sverige inden den 1. januar 1995 har afsluttet deres ratifikationsprocedurer og deponeret ratifikationsinstrumenterne, træder Traktaten i kraft den 1. januar 1995 i henhold til art. 2, stk. 1 og stk. 2.

Såfremt et af de tiltrædende lande ikke rettidigt har deponeret sine ratifikationsinstrumenter, træder traktaten i henhold til art. 2, stk. 2, andet afsnit, i kraft for de stater, som har foretaget den rettidige deponering af disse instrumenter. Som nævnt ovenfor kan traktaten med dertil hørende Akt, bilag og protokoller kun ændres ved en ny traktat. Traktatens art. 2, stk. 2, andet afsnit, forudsætter dog, at Rådet med enstemmighed kan foretage visse nødvendige tilpasninger i traktaten og de dertil knyttede dokumenter, såfremt en stat ikke rettidigt har deponeret sit ratifikationsinstrument. En tilsvarende bestemmelse var indeholdt i tiltrædelseskomplekset vedrørende Danmarks, Irlands og Storbritanniens tiltrædelse samt vedrørende Spaniens og Portugals tiltrædelse.

I Akten, som indeholder vilkårene for Norges, Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse af EU, er det i lighed med tidligere tiltrædelsesakter i en række bestemmelser forudsat, at Rådet, i en periode mellem undertegnelsen af Traktaten og dens ikrafttræden, kan vedtage retsfor skrifter, som er nødvendiggjort af tiltrædelsen. Med henblik på at sikre, at de nye medlemslan-

de ikke, efter deres tiltrædelse, kan stille spørgsmålstegn ved gyldigheden af de forskrifter, som vedtages i henhold til Aktens bestemmelser i perioden inden tiltrædelsen, fastslår art. 2, stk. 3, udtrykkeligt, at sådanne forskrifter træder i kraft på datoen for Traktatens ikrafttræden. Forudsætningen for, at disse bestemmelser får virkning, er således Traktatens ikrafttræden. Det følger heraf, at såfremt Traktaten ikke træder i kraft, vil de pågældende retsfor skrifter aldrig få gyldighed.

Art. 3 bestemmer, at de forskellige sproglige versioner af Traktaten, som er udfærdiget dels på de nuværende medlemslandes sprog, dels på finsk, norsk og svensk, alle har samme gyldighed.

Akt vedrørende vilkårene for Norges, Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse og tilpasningerne af traktaterne.

Akten indeholder de under forhandlingerne fastsatte vilkår for Norges, Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse af EU, og de tilpasninger af traktaterne, som tiltrædelsen giver anledning til.

I lighed med Akten vedrørende Danmarks, Irlands og Storbritanniens tiltrædelse (herefter TA-73), Akten vedrørende Grækenlands tiltrædelse (herefter TA-81) og Akten vedrørende Spaniens og Portugals tiltrædelse (herefter TA-86) består Akten vedrørende Norges, Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse (herefter TA-95) af følgende fem dele:

1. Principperne (art. 1-10).
2. Tilpasning af traktaterne (art. 11-28).
3. Tilpasning af institutionernes retsakter (art. 29-30).
4. Overgangsforanstaltninger (art. 31-150).
5. Bestemmelser om iværksættelsen af denne Akt (art. 154-177).

Bortset fra en række fællesbestemmelser vedrørende institutionerne og landbrug er Aktens fjerde del opdelt i fire afsnit, som indeholder overgangsforanstaltninger for henholdsvis Norge, Østrig, Finland og Sverige.

Første del

Principperne

Ansøgerlandene accepterede, som det også var tilfældet ved de tidligere udvidelser, på de første forhandlingsmøder for Østrigs, Finlands

og Sveriges vedkommende den 1. februar 1993 og den 5. april 1993 for Norges vedkommende de af Fællesskabet fastlagte hovedprincipper for forhandlingerne:

- at Norge, Østrig, Finland og Sverige fra tiltrædelsestidspunktet accepterer Traktaternes, herunder Maastricht-traktatens, indhold, principper og politiske målsætninger, den af Traktaterne afledte ret og Domstolens retspraksis, erklæringer og resolutioner vedtaget inden for Fællesskabets rammer og internationale aftaler samt aftaler indgået mellem medlemsstaterne indbyrdes vedrørende fællesskabsaktiviteter, samt
- at et nyt medlems accept af disse rettigheder og pligter kan give anledning til tekniske tilpasninger og undtagelsesvis til midlertidige (dvs. ikke permanente) undtagelser og overgangsordninger, der fastlægges under tiltrædelsesforhandlingerne, men som på ingen måde kan medføre ændringer i fællesskabsreglerne.

Art. 1 indeholder alene en række definitioner.

I art. 2 fastslås, i overensstemmelse med de ovenfor nævnte hovedprincipper, at bestemmelserne i de oprindelige traktater og i institutionernes retsakter er bindende for de nye medlemsstater fra tiltrædelsen på de vilkår, som er fastsat i disse traktater og i Akten.

Art. 3 fastslår, at for så vidt angår de konventioner og instrumenter inden for området retlige og indre anliggender, der er uadskilleligt forbundet med virkeliggørelsen af målene i EU-traktaten, forpligter de nye medlemsstater sig til at tiltræde de konventioner mv., der på tiltrædelsesdatoen er åbne for de nuværende medlemsstaters undertegnelse, samt de konventioner, der er udarbejdet af Rådet i overensstemmelse med afsnit VI i EU-traktaten med henstilling til medlemsstaterne om vedtagelse, samt til at indføre administrative eller andre arrangementer i lighed med dem, der på tiltrædelsesdatoen er vedtaget af de nuværende medlemsstater eller Rådet, for at lette det praktiske samarbejde mellem medlemsstaternes institutioner og organisationer, der tager sig af retlige og indre anliggender.

Art. 4 vedrører de indbyrdes aftaler m.v., som medlemslandene har indgået i tilknytning til EF- og EU-samarbejdet. Ifølge bestemmelserne blive de nye medlemsstater part i alle disse aftaler m.v.

Det drejer sig for det første om de såkaldte afgørelser og aftaler, der er truffet af »repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer forsamlet i Rådet«.

Art. 4 omfatter endvidere enhver anden aftale, som er indgået af medlemsstaterne, og som vedrører EF's funktion eller virksomhed. Det bestemmes herudover, at de nye medlemsstater tiltræder de overenskomster mellem medlemsstaterne, der er forudset i EF-traktatens art. 220. Endelig fastslås i art. 4, at de nye medlemsstater tilslutter sig de erklæringer, resolutioner m.v. vedrørende Fællesskaberne eller Unionen, som er vedtaget af Det Europæiske Råd eller medlemsstaterne efter fælles aftale.

Art. 5 vedrører de nye medlemsstaters forpligtelser i relation til eksterne aftaler. De aftaler, Fællesskaberne alene eller sammen med medlemslandene har indgået med tredjelande og internationale organisationer, finder anvendelse på de nye medlemsstater på de nærmere vilkår, som er fastsat i TA-95. De aftaler, som de nuværende medlemmer af Den Europæiske Union er parter i, skal som følge heraf tiltrædes af de nye medlemsstater, evt. ved indgåelse af særlige protokoller med de pågældende tredjelande.

Art. 6, som indeholder en henvisning til EF-traktatens art. 234 og EURATOM-traktatens art. 105 og 106, vedrører internationale aftaler m.m., som de nye medlemsstater har indgået før tiltrædelsesdatoen. Gyldigheden af sådanne aftaler berøres ikke af bestemmelserne i de oprindelige traktater, men det påhviler de nye medlemsstater at bringe alle egnede midler i anvendelse med henblik på at fjerne eventuelle uoverensstemmelser mellem disse internationale aftaler og fællesskabsbestemmelserne.

I art. 7 fastsættes, at Aktens bestemmelser, medmindre andet er fastsat i denne, kun kan ændres efter reglerne i de oprindelige traktater om ændringer af disse. TA-95 kan derfor kun ændres ved gensidig overenskomst efter ratifikation af alle medlemsstater.

I art. 8 præciseres, at de af institutionernes retsakter, for hvilke der i TA-95 fastsættes overgangsbestemmelser, bevarer deres juridiske status. Dette betyder, at ændringer af retsakter også efter tiltrædelsen den 1. januar 1995 kan foretages efter bestemmelserne for de pågældende retsakter selv, dvs. for en række retsakters vedkommende med kvalificeret eller almindeligt flertal.

I art. 9 fastslås, at Aktens tilpasningsbestemmelser for retsakter vedtaget af institutionerne har samme juridiske status og underkastes de samme regler som de bestemmelser, de ændrer eller ophæver. Dette indebærer, at der i en række tilfælde vil kunne foretages ændringer af sådanne bestemmelser med kvalificeret eller almindeligt flertal.

I art. 10 fastslås det tidligere nævnte hovedprincip, hvorefter de i Akten med tilhørende bilag og protokoller fastlagte overgangsbestemmelser udgør undtagelser – i form af overgangsforanstaltninger – fra det generelle princip om, at de nye medlemsstater fuldt ud anvender bestemmelserne i de oprindelige traktater og i institutionernes retsakter fra tiltrædelsesdatoen.

Anden del

Tilpasning af traktaterne

Aktens anden del indeholder de tilpasninger, som Norges, Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse har gjort det nødvendigt at foretage i de oprindelige traktater som suppleret eller senere ændret.

Afsnit 1

Institutionerne (art. 11-26)

Reglerne om institutionernes sammensætning i den med Norge, Østrig, Finland og Sverige udvidede Union, som er fastsat i art. 11-26, suppleres i art. 31 med enkelte overgangsbestemmelser og i art. 154-165 med en række gennemførelsesbestemmelser. Disse artikler gennemgås i det følgende under ét.

Hovedprincippet for tilpasningerne har – som ved udvidelserne i 1973, 1981 og 1986 – været dels, at de nye medlemsstater på tiltrædelsesdatoen skal være repræsenteret i alle institutioner, og dels, at stemmevægt, antal medlemmer etc. beregnes ud fra de samme kriterier, som ligger til grund for de nuværende medlemslandes repræsentation.

Ifølge art. 11 tildeles Norge 15, Østrig 21, Finland 16 og Sverige 22 pladser i Europa-Parlamentet, hvorved det samlede antal medlemmer fra tiltrædelsen udvides fra 567 til 641. I art. 154 bestemmes, at Europa-Parlamentet træder sammen senest en måned efter tiltrædelsen og foretager de tilpasninger af sin forretningsorden, som tiltrædelsen nødvendiggør.

Som en overgangsordning bestemmes det i art. 31, at de nye medlemsstater i løbet af de to første år efter tiltrædelsen afholder direkte valg til Europa-Parlamentet i henhold til bestemmelserne i akten af 20. september 1976 om almindelige, direkte valg af repræsentanter i Europa-Parlamentet. Det præciseres, at de således valgte repræsentanters mandat udløber samtidig med mandatet for de nuværende medlemmer af Europa-Parlamentet, der er valgt for 5-års perioden 1994-1999. For perioden mellem tiltrædelsen og datoen for dette valg udpeges de norske, østrigske, finske og svenske repræsentanter af de nye medlemsstaters parlamenter blandt disses medlemmer.

De nye medlemsstaters indtræden i Rådet indebærer, at landene vil indgå i den turnus, i henhold til hvilken formandskabet går på skift hvert halve år mellem medlemslandene. Samtidig ændres EKSF-traktatens art. 27, stk. 2, EF-traktatens art. 146, stk. 2, og EURATOM-traktatens art. 116, stk. 2, idet Rådet med enstemmighed skal fastsætte rækkefølgen for, hvorledes formandskabet roterer mellem medlemslandene.

Endelig præciseres i henhold til art. 155, at Rådet foretager de tilpasninger af sin forretningsorden, som de nye medlemsstaters indtræden nødvendiggør.

Ved art. 13 tilpasses EKSF-traktatens art. 28. Heri fastlægges de nærmere regler for afgivelse af en samstemmende udtalelse fra Rådet, ligesom de enkelte landes stemmevægt ved afgørelser, der træffes af Rådet med kvalificeret flertal, fastlægges, jfr. gennemgangen nedenfor under art. 15.

Art. 14 tilpasser EKSF-traktatens art. 95, stk. 4, om proceduren for visse typer ændringer af EKSF-traktaten.

I art. 15 fastlægges reglerne om de nye medlemsstaters stemmevægt i Rådet i de tilfælde, hvor rådsafgørelse kræver kvalificeret flertal. Norge og Finland opnår – som Danmark og Irland – 3 stemmer ved sådanne afgørelser. Østrig og Sverige opnår 4 stemmer. Afgørelser med kvalificeret flertal træffes herefter i Rådet med mindst 64 stemmer af i alt 90. Ved anvendelse af de bestemmelser i art. 45b, 78 og 78b i EKSF-traktaten, hvorefter der kræves kvalificeret flertal, og i alle tilfælde, hvor sådanne vedtagelser i henhold til EF-traktaten og EURATOM-traktaten ikke sker på forslag fra Kommissionen, samt ved rådsafgørelser i henhold til art. J.3, nr. 3), andet afsnit, og K.4,

stk. 3, andet afsnit i EU-traktaten skal disse 64 stemmer hidrøre fra mindst 11 medlemslande. Retsakter, der udarbejdes i henhold til den protokol om social- og arbejdsmarkedspolitikken, der er knyttet som bilag til EF-traktaten, er vedtaget, hvis der er mindst 54 stemmer for.

I tilknytning til fastsættelsen af traktatbestemmelserne vedrørende stemmevægtningen ved afgørelser, der træffes med kvalificeret flertal, vedtog Rådet den 29. marts 1994 en afgørelse om Rådets vedtagelse af afgørelser, som skal vedtages med kvalificeret flertal. Det hedder i afgørelsen, at hvis et antal medlemmer af Rådet, som tilsammen repræsenterer mellem 23 og 26 stemmer, tilkendegiver, at de agter at modsætte sig, at Rådet vedtager en afgørelse, som skal vedtages med kvalificeret flertal, vil Rådet gøre sit yderste for, inden for en rimelig tidsfrist og uden at dette berører obligatoriske tidsfrister, der er fastsat i traktaterne og den afledte ret, som f.eks. i art. 189b og 189c i EF-traktaten, at finde en tilfredsstillende løsning, der vil kunne vedtages med mindst 68 stemmer. I løbet af det pågældende tidsrum tager formanden under overholdelse af Rådets forretningsorden og med bistand fra Kommissionen alle initiativer, som måtte være nødvendige for at skabe et bredere grundlag for enighed i Rådet. Rådets medlemmer støtter formanden i disse bestræbelser.

Endelig afgav de nuværende medlemslande den 30. marts 1994 en erklæring til optagelse i udvidelseskonferencens mødeprotokol vedrørende regeringskonferencen i 1996 og forbedrelsen heraf. Ifølge erklæringen er der enighed om, at spørgsmålet om en reform af institutionerne, herunder stemmevægte og antal af stemmer ved kvalificeret flertal i Rådet, skal drøftes på 1996-konferencen, jfr. tillige fælles erklæring nr. 8 til Slutakten. Endvidere blev der på Det Europæiske Råds møde på Korfu i juni 1994 som opfølgning på erklæringen nedsat en refleksionsgruppe bestående af repræsentanter for udenrigsministrene og formanden for Kommissionen. Refleksionsgruppen indleder sit arbejde i juni 1995.

I henhold til art. 16 vil der med de nye medlemsstaters tiltrædelse ske en udvidelse af antallet af medlemmer af Kommissionen med 4 til i alt 21, idet hver af de nye medlemsstater får ret til at indstille ét medlem. I art. 156 præciseres, at mandatet for de 4 nye kommissionsmedlemmer udløber på samme tidspunkt som for de siddende medlemmer. Endelig bestemmes i art.

156, stk. 2, at Kommissionen foretager de af udvidelsen nødvendiggjorte tilpasninger af sin forretningsorden.

Ifølge art. 17-21 sker der en udvidelse af Domstolens sammensætning med 4 dommere til i alt 17, og af sammensætningen af Retten i Første Instans med 4 dommere til i alt 16, hvoraf hvert af de nye medlemslande vil have indstillingsret til et embede ved såvel Domstolen som Retten. Endvidere udvides antallet af generaladvokater med to til i alt 8. Art. 21 indeholder de nærmere bestemmelser for nybesættelse af embederne. Art. 157 præciserer, hvorledes indpassningen af de nye dommere og generaladvokater sker i de gældende mandatperioder.

Art. 22 fastlægger en udvidelse af revisionsretten med 4 medlemmer til i alt 16, hvorved hvert af de nye medlemslande vil skulle besætte et embede. Art. 158 præciserer disse medlemmers mandatperioder.

I henhold til art. 23 udvides Det Økonomiske og Sociale Udvalg fra tiltrædelsen med 9 norske, 12 østrigske, 9 finske og 12 svenske medlemmer. Medlemstallet er herefter 231. Art. 159 fastlægger mandatperioden for disse medlemmer.

I henhold til art. 24 udvides Regionsudvalget fra tiltrædelsen med 9 norske, 12 østrigske, 9 finske og 12 svenske medlemmer. Medlemstallet er herefter 231. Art. 160 fastlægger mandatperioden for disse medlemmer.

Art. 25-26 samt 161-163 fastsætter reglerne for tilpasninger vedrørende visse andre udvalgs konstituering, mandatperiode og forretningsorden som følge af de nye medlemsstaters tiltrædelse.

De af tiltrædelsen nødvendiggjorte ændringer af vedtægterne for Den Europæiske Investeringsbank er indeholdt i protokol nr. 1.

Afsnit II

Andre tilpasninger (art. 27-28)

Ved art. 27 ændres EF-traktatens 227, stk. 1, således at traktatens anvendelsesområde fra tiltrædelsen udvides med Norge, Østrig, Finland og Sverige.

Art. 28 fastslår, at Ålandsøerne ikke omfattes af traktaterne. Finlands regering kan dog ved en erklæring meddele, at traktaterne finder anvendelse for Ålandsøerne i overensstemmelse med protokol nr. 2.

Tredje del

Tilpasning af institutionernes retsakter (art. 29-30)

En række af institutionernes retsakter kan ikke ved Norges, Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse anvendes uden videre i den før tiltrædelsen gældende formulering. Sideløbende med tiltrædelsesforhandlingerne har Kommissionen sammen med de norske, østrigske, finske og svenske myndigheder foretaget en gennemgang af den afledte ret med henblik på at identificere sådanne tekniske tilpasninger af de enkelte retsakter, som de nye medlemsstater tiltrædelse nødvendiggør. Også en række undtagelser for hvert enkelt af de nye medlemslande er fastlagt i denne forbindelse.

I art. 29 findes en henvisning til bilag I, som indeholder en sektorinddelt fortegnelse over de tekniske tilpasninger og undtagelser i institutionernes retsakter, som er resultatet af denne gennemgang. I en række tilfælde har det ikke været muligt inden tiltrædelsestraktatens underskrivelse den 24. juni 1994 at fastlægge alle de nødvendige tekniske tilpasninger til retsakterne. For sådanne retsakters vedkommende har det derfor inden tiltrædelsestraktatens underskrivelse alene været muligt at fastlægge retningslinier for de kommende tekniske tilpasninger, jfr. art. 30, hvori henvises til bilag II, som indeholder en sektoropdelt fortegnelse over disse retningslinier. Ændringerne kan vedtages i overensstemmelse med den fremgangsmåde og på de vilkår, som er fastlagt i art. 169, hvorefter Rådet eller Kommissionen – afhængigt af hvilken af disse institutioner, der har vedtaget den oprindelige retsakt – træffer beslutning om de nødvendige tilpasninger, som skal træde i kraft fra tiltrædelsen.

Blandt bestemmelserne i bilag I skal følgende fremhæves:

– Fri varebevægelse

På området miljøbeskyttelses-, sundheds- og produktsikkerhedsstandarder er der med hvert enkelt af de nye medlemslande fastsat midlertidige undtagelser på en række områder, jfr. gennemgangen nedenfor i fjerde del, afsnit II, III, IV og V.

Norge og Sverige kan fortsat tillade markedsføring af våd snus. Eksport af våd snus fra Norge og Sverige til de øvrige medlemslande må ikke finde sted.

På veterinærområdet har de nye medlemslande opnået en række samhandlingsgarantier til sikring af deres veterinære og sundhedsmæssige niveau.

Disse garantier vedrører bl.a. visse dyresygdomme, f.eks. svinepest, PRRS, IBR, Aujeszky, hvor der er fastsat overgangsperioder af varierende længde. Kommissionen vil for en række af disse sygdomme inden udløbet af overgangsperioderne skulle undersøge de eksisterende nationale sygdomsbekæmpelsesprogrammer med henblik på en godkendelse af eventuelle supplerende samhandlingsgarantier i medfør af disse.

Vedrørende salmonella har Norge, Finland og Sverige opnået en række garantier, der tillader disse lande at opretholde deres nationale bestemmelser i tiden indtil de nugældende EU-bestemmelser måtte blive revideret. Dette indebærer, at virksomheder, der ønsker at eksportere kød m.v. til disse lande, vil skulle underkaste sig tilsvarende bestemmelser og kontrol som de pågældende landes egne virksomheder.

– Fri bevægelighed for tjenesteydelser og kapital

For så vidt angår tredje livsforsikringsdirektiv har Sverige på visse betingelser opnået en overgangsperiode indtil den 1. januar 2000 til at efterkomme visse af direktivets bestemmelser.

Finland kan udelukke visse typer pensionsforsikringer fra tredje livsforsikringsdirektiv under forudsætning af, at pensionsforsikrings-selskaberne opretter separate juridiske enheder til at udøve disse særlige pensionsaktiviteter. Endvidere skal der efter finske regler være mulighed for, at selskaber fra de øvrige medlemsstater kan udøve denne form for forsikringsaktivitet, hvis de etablerer sig i Finland.

– Transportpolitik

Spørgsmålet om den tunge transitratik over Alperne reguleres fortrinsvis i protokol nr. 9, der gennemgås nedenfor.

– Landbrug

På markedssiden er der i bilag I fastlagt kvoter og præmier svarende i store træk til det nuværende produktionsniveau, idet man yderligere har åbnet en mulighed for Norge til i givet fald at konvertere produktionsrettigheder i andre sektorer til yderligere ammekopræmier, såfremt produktionsudviklingen skulle nødvendiggøre dette.

Størrelsen af mælkekvoterne er fastsat som følger:

	Leveringer	Direkte salg	Reserve (= højeste loft)
Østrig	2 205 000 T	367 000 T	180 000 T
Finland	2 342 000 T	10 000 T	200 000 T
Norge	1 842 000 T	—	175 000 T
Sverige	3 300 000 T	3 000 T	—

De afsatte reserver er maksima, som med Kommissionens tilladelse kan anvendes til tildeling af mælkekvoter til producenter, hvis ret

til at genoptage produktionen efter national lovgivning vil blive påvirket af EU-medlemskabet.

Størrelsen af sukkerkvoterne er fastsat som følger (der er ingen kvote for Norge):

	A-kvoté	B-kvoté	I alt
Østrig	316 529 T	73 881 T	390 410 T
Finland – sukker	133 433 T	13 343 T	146 776 T
– isoglucose	10 845 T	1 082 T	11 930 T
Sverige	336 364 T	33 636 T	370 000 T

Disse tal afspejler de gennemsnitlige produktionsniveauer i de nye medlemsstater i fem år forud for Kommissionens udtalelse om medlemskab. Kvotestrukturen i Østrigs tilfælde svarer til princippet om opretholdelse af sukkerordningens selvfinansierede karakter i nettoeksporterende lande. For Sverige og Finland, der begge er nettoimportører, er B-kvoten fastsat til 10% af A-kvoten.

Herudover har Finland fået tildelt en præferentiel importkvota for råsukker på 40 000 t i et år. Denne vil blive taget op til ny behandling i forbindelse med reformen af markedsordningen for sukker.

Basisarealer og referenceudbytter vil blive fastsat i henhold til de almindeligt gældende bestemmelser på grundlag af oplysninger fra de nationale myndigheder.

Præmierettighederne for den animalske produktion er fastsat som følger:

	Østrig	Finland	Norge	Sverige
Ammekopræmie	325 000	55 000	50 000	155 000
Handyrpræmie	423 400	250 000	175 000	250 000
Moderfårpræmie	205 651	80 000	1 040 000 ¹⁾	180 000

¹⁾ Hertil kommer et antal geder, som fastlægges i henhold til gældende norske regler.

Bestemmelserne vedrørende de nye medlemsstater indpasning i den fælles landbrugs-politik findes tillige i afsnit VI, der gennemgås nedenfor.

Fjerde del

Overgangsforanstaltninger

Fjerde del er den mest omfattende del af tiltrædelsesakten, når der ses bort fra bilagene, idet der i denne foretages en systematisk og detaljeret opregning af de konkrete overgangs-

ordninger, hvorom der er opnået enighed mellem parterne. I forhold til tidligere udvidelser er der her meget få overgangsordninger vedrørende den frie bevægelighed for varer, personer, tjenesteydelser og kapital, hvilket bl.a. skyldes, at alle fire nye medlemslande allerede er tilknyttet EU's indre marked som følge af EØS-aftalen.

Aktens fjerde del er opdelt i syv afsnit, hvoraf afsnit I, VI og VII er fælles for de fire lande, medens afsnit II, III, IV og V indeholder overgangsbestemmelserne for hvert enkelt af de fire lande. De enkelte afsnit er i fornødent omfang opdelt i kapitler, afdelinger og underafdelinger. Hovedopdelingen af de syv afsnit i denne del af Akten er som følger:

I Institutionerne (art. 31).

II Overgangsforanstaltninger vedrørende Norge.

- Kapitel 1: Frie varebevægelser (art. 32-33).
- Kapitel 2: Fri bevægelighed for personer, tjenesteydelser og kapital (art. 34-35).
- Kapitel 3: Fiskeri (art. 36-53).
- Kapitel 4: Forbindelser med tredjelande, herunder toldunion (art. 54-62).
- Kapitel 5: Finansielle og budgetmæssige bestemmelser (art. 63-68).

III Overgangsforanstaltninger vedrørende Østrig.

- Kapitel 1: Frie varebevægelser (art. 69).
- Kapitel 2: Fri bevægelighed for personer, tjenesteydelser og kapital (art. 70).
- Kapitel 3: Konkurrence (art. 71-72).
- Kapitel 4: Forbindelser med tredjelande, herunder toldunion (art. 73-78).
- Kapitel 5: Finansielle og budgetmæssige bestemmelser (art. 79-83).

IV Overgangsforanstaltninger vedrørende Finland.

- Kapitel 1: Frie varebevægelser (art. 84-85).
- Kapitel 2: Fri bevægelighed for personer, tjenesteydelser og kapital (art. 86-87).
- Kapitel 3: Fiskeri (art. 88-96).
- Kapitel 4: Forbindelser med tredjelande, herunder toldunion (art. 97-105).
- Kapitel 5: Finansielle bestemmelser (art. 106-111).

V Overgangsforanstaltninger vedrørende Sverige.

- Kapitel 1: Frie varebevægelser (art. 112-113).
- Kapitel 2: Fri bevægelighed for personer, tjenesteydelser og kapital (art. 114).
- Kapitel 3: Fiskeri (art. 115-125).
- Kapitel 4: Forbindelser med tredjelande, herunder toldunion (art. 126-131).
- Kapitel 5: Finansielle bestemmelser (art. 132-136).

VI Landbrug (art. 137ff).

- Kapitel 1: Bestemmelser vedrørende national støtte (art. 138-144).
- Kapitel 2: Andre bestemmelser (art. 145-150).

VII Andre bestemmelser (art. 151-153).

I den efterfølgende gennemgang behandles afsnit II (Norge), afsnit III (Østrig), afsnit IV (Finland) og afsnit V (Sverige) samlet, således at overgangsforanstaltningerne inden for hvert enkelt kapitel umiddelbart vil kunne sammenholdes land for land.

Afsnit I

Institutionerne (art. 31)

Art. 31 vedrører direkte valg af de nye medlemslandes medlemmer til Europa-Parlamentet, beskrevet ovenfor under anden del, afsnit I.

Afsnit II, III, IV og V

Overgangsforanstaltninger vedrørende Norge, Østrig, Finland og Sverige

Kapitel I

Frie varebevægelser

Norge (art. 32-33)

For at tage hensyn til de nye medlemsstaters ønsker om at kunne bevare de standarder, de har indført på en række områder, har Norge – på samme måde som de øvrige nye medlemslande, jfr. nedenfor – i art. 32 opnået, at på områder, hvor de norske miljø-, sundheds- og sikkerhedsstandarder er højere end Unionens, vil Norge i særlige tilfælde kunne opretholde de nationale regler i en overgangsperiode på fire år. Bilag III indeholder en liste over de fællesskabsbestemmelser, der ikke finder anvendelse på Norge i overgangsperioden. I løbet af den

4-årige periode vil de pågældende bestemmelser blive taget op til revision i overensstemmelse med de sædvanlige EF-procedurer. Udgangspunktet for denne revision er de nye medlemslandes ønsker om ikke efter overgangsperiodens udløb at skulle forringe miljø-, sundheds- og sikkerhedsstandarder. De nye medlemslande deltager fuldt ud i revisionen. I en hertil knyttet fælles erklæring nr. 6 til Slutakten understreger de kontraherende parter betydningen af et højt beskyttelsesniveau for så vidt angår miljø, sundhed og sikkerhed. Det følger af art. 32, stk. 3, at med forbehold for resultatet af revisionen finder ved overgangsperiodens udløb den på det tidspunkt gældende fællesskabsret anvendelse på de nye medlemsstater på samme betingelser som i de nuværende medlemsstater.

I henhold til art. 33 kan Norge i en periode på tre år fra tiltrædelsesdatoen fortsat anvende sit gældende nationale system for sortering af råtræ, i det omfang dets nationale lovgivning og administrative bestemmelser herom ikke er i modstrid med fællesskabslovgivningen om det indre marked eller om handelen med tredjelande. I samme periode vil direktiv 68/89/EØF om indbyrdes tilnærmelse af medlemslandenes lovgivninger om sortering af råtræ blive revideret i overensstemmelse med procedurerne i EF-traktaten.

Østrig (art. 69)

Østrig har i art. 69, jfr. bilag VIII, opnået en bestemmelse om miljø-, sundheds- og sikkerhedsstandarder, der svarer til den ovenfor under Norge nævnte.

Finland (art. 84-85)

Finland har i art. 84, jfr. bilag X, opnået en bestemmelse om miljø-, sundheds- og sikkerhedsstandarder, der svarer til den ovenfor under Norge nævnte.

I spørgsmålet om sortering af råtræ giver art. 85 Finland samme overgangsbestemmelse som den ovenfor under Norge nævnte.

Sverige (art. 112-113)

Sverige har i art. 112, jfr. bilag XII, opnået en bestemmelse om miljø-, sundheds- og sikkerhedsstandarder, der svarer til den ovenfor under Norge nævnte.

I spørgsmålet om sortering af råtræ giver art. 113 Sverige samme overgangsbestemmelse som den ovenfor under Norge nævnte.

Kapitel 2

Fri bevægelighed for personer, tjenesteydelser og kapital

Norge (art. 34-35)

For så vidt angår spørgsmålet om fritidsboliger fastslår bestemmelsen i art. 34, at Norge kan opretholde sin gældende lovgivning om sekundærboliger i en periode på fem år fra tiltrædelsen. Desuden fastslås det i fælles erklæring nr. 5 til Slutakten, at gældende fællesskabsret ikke er til hinder for, at den enkelte medlemsstat træffer nationale, regionale eller lokale foranstaltninger vedrørende sekundærboliger, forudsat dels at de er nødvendige af hensyn til udnyttelse af landområder, planlægning og miljøbeskyttelse, dels at de i overensstemmelse med gældende fællesskabsret finder anvendelse uden direkte eller indirekte forskelsbehandling på medlemsstaternes borgere.

I art. 35 har Norge desuden fået en 3-årig overgangsperiode, hvor Norge fortsat kan anvende begrænsninger i adgangen for fysiske eller juridiske personer, som ikke er norske, til at eje norske fiskerfartøjer.

Østrig (art. 70)

Østrig har i art. 70 opnået en overgangsperiode svarende til den ovenfor under Norge nævnte vedrørende fritidsboliger.

Finland (art. 86-87)

Finland kan i henhold til art. 86 indtil den 31. december 1995 anvende bestemmelserne i den finske lov nr. 1612 af 30. december 1992 om udlændinges opkøb af finske virksomheder uanset art. 73 B i EF-traktaten indtil den 31. december 1995.

Finland har i art. 87 desuden opnået en overgangsperiode svarende til den ovenfor under Norge nævnte vedrørende fritidsboliger.

Sverige (art. 114)

Sverige har i art. 114 opnået en overgangsperiode svarende til den ovenfor under Norge nævnte vedrørende fritidsboliger.

Kapitel 3a

Fiskeri

Bestemmelserne om fiskeri er fastsat i art. 36-53 (Norge) art. 88-96 (Finland) og art. 115-125 (Sverige). Hertil kommer navnlig visse overgangsordninger i art. 151, jfr. bilag XV, samt en række erklæringer, der i dette kapitel gennemgås i tilknytning til bestemmelserne for hvert enkelt land.

Norge (art. 36-53)

1. Almindelige bestemmelser

Art. 36 fastslår, at bestemmelserne i tiltrædelsestraktaten finder anvendelse på fiskerisektoren, medmindre andet er fastsat i kapitlet om fiskeri. Art. 36, stk. 2, henviser til art. 148 og 149 i afsnit VI om landbrug og fastslår, at disse bestemmelser, der fastlægger en række procedureregler om implementeringen og eventuelle overgangsordninger i forbindelse hermed, jfr. nedenfor i afsnit VI, finder anvendelse på fiskerivarer.

2. Adgang til farvande og ressourcer

Art. 37 fastslår, at bestemmelserne om adgang til farvande finder anvendelse i en overgangsperiode indtil gennemførelse af en generel EU adgangsordning.

Med hensyn til adgangen til ressourcer vil gældende vilkår fortsætte efter udvidelsen af EU. Der er således tale om en videreførelse af eksisterende fiskerimønstre og betingelser knyttet til fiskeriet. Dette gælder ligeledes adgangen til fiskeri efter ufordelte og uregulerede bestande. Fastsættelsen af TAC og kvoter for både de nye og de hidtidige medlemsstater afspejler den ligevægt, der foreligger på tiltrædelsestidspunktet. Kvotefordelingen for fælles bestande i det udvidede EU sker på grundlag af referenceperioden 1989-93, med undtagelse af torsk i Barentshavet samt makrel, der fordeles på grundlag af 1994-situationen.

– Fartøjer fra Norge

For så vidt angår norske fartøjers adgang til de farvande, som henhører under de nuværende medlemsstaters højhedsområde eller jurisdiktion, fastslår art. 38, at målet med den aftalte ordning er norsk integration i den fælles fiskeripolitik. Endvidere skal ordningen sikre, at Norge fra tiltrædelsen kan opretholde sine fiskerimuligheder.

Art. 39-44, jfr. bilag IV og V, fastsætter de nærmere betingelser for den aftalte ordning. I første omgang opretholdes status quo, idet norske fiskere vil have adgang til EU-farvandene i Nordsøen og Skagerak/Kattegat på basis af den eksisterende ordning.

Som en overgangsforanstaltning er betingelserne for Norges adgang til farvandene vest for 4. længdegrad underlagt en ordning, der omfatter de samme principper og metoder som de, der er indeholdt i TA-86 (basislister, periodiske lister, fiskeriområder, meddelelser og sanktioner). Disse bestemmelser for Norge vil ophøre med at være gældende samtidig med, at ordningen i TA-86 integreres i den almindelige ordning. Rådet besluttede den 12. april 1994, at fuld integration af Spanien og Portugal i den fælles fiskeripolitik skal ske pr. 1. januar 1996.

– Fartøjer fra Unionen i dens nuværende sammensætning

De nærmere betingelser for EU-fartøjers adgang til norske farvande er reguleret i art. 45-47. For EU-fartøjers adgang til norske farvande gælder, at status quo opretholdes, idet EU-fiskere vil have adgang til norske farvande, herunder norsk farvand nord for 62. breddegrad, på basis af eksisterende aftaler, herunder licenssystemer.

Vedrørende EU-kvoterne i norsk zone forøges tobiskvoten fra 150.000 t til 159.000 t, og sperringkvoten øges fra 50.000 t til 52.000 t. Kvoten for andre arter reduceres fra 9.000 t til ca. 8.000 t, men kan justeres i løbet af året i lyset af udviklingen i fiskeriet. Rejekvoten i norsk zone fastsættes uændret som en fast andel på 20% af den samlede kvote i norsk zone. For torsk i Barentshavet gælder, at der tilvejebringes øgede mængder fisk til kohæsiionslandene Spanien, Portugal og Irland, bl.a. gennem fremrykning af de i EØS-aftalen aftalte torsk-kvoter i Barentshavet (11.000 t fra starten, d.v.s. ekstramængder på 2.500 t i 1995 og 1.250 t i 1996) og adgang til bifangster for kohæsiionslandene på 1.100 t torskækvivalenter, svarende til 10%. Endvidere tilvejebringes øgede mængder fisk ved overførsel af 1.000 t torsk fra norsk kvote i NAFO-området. Det tilføjes, at Rådet og Kommissionen i en erklæring til Rådets mødeprotokol fastslår, at man vil gøre sit yderste for at skaffe fiskerirettigheder fra tredjelands svarende til 8.000 t polartorsk eller ækvivalensen heraf.

Bilag til f. t. l. om Den Europæiske Unions udvidelse

Endelig forøges fleksibiliteten ved fiskeri efter makrel mængdemæssigt og geografisk således, at alle lande med en makrelkvote i Nordsøen, norsk zone nord for 62. breddegrad og EU-zonen vest for 4. længdegrad kan fiske op til 1/3 af kvoten i de to andre områder.

Danmark kan fortsat overføre hele sin tildelelse af makrel i norsk zone nord for 62. breddegrad til Nordsøen. Det tilføjes, at der i henhold til en Råds- og Kommissionserklæring til Rådets mødeprotokol ved forhandlinger med Færøerne årligt skal skaffes yderligere ca. 6.000 t makrel til Danmark i færøsk zone.

– Andre bestemmelser

Art. 48-51 indeholder en række supplerende bestemmelser, navnlig vedrørende forvaltningskompetencen i norsk zone. Der fastsættes her 1- til 3-årige overgangsperioder for det norske forvaltningssystem nord for 62. breddegrad. Norske tekniske bevaringsforanstaltninger vil være gældende for fiskere fra de nuværende medlemsstater i et år fra tiltrædelsestidspunktet, mens der gælder en 3-års overgangsperiode for det norske discardforbud. I farvandede nord for 62. breddegrad vil det nuværende system med åbning og lukning af følsomme områder og kontrolforanstaltninger kunne videreføres af Norge i tre år.

Som et generelt princip fastslås, at Norge er forpligtet til at forvalte fiskeriet på en ikke-diskriminerende måde.

Rådet skal træffe beslutning om foranstaltninger, der kan videreføre eller udvikle gældende norske bestemmelser inden udløbet af overgangsperioderne. Forvaltningen skal herefter varetages af EU og basere sig på eksisterende EU-forvaltningsprincipper vedrørende forvaltning af fiskeressourcerne. Disse beskrives nærmere i fælles erklæring nr. 10 til Slutakten mellem de nuværende medlemsstater og Norge.

Herudover vil Norge i henhold til art. 151, jfr. bilag XV, kunne fortsætte sit sildefiskeri til andre formål end til konsum i en overgangsperiode på tre år på følgende betingelser: For det første må dette fiskeri ikke medføre fare for uoprettelige miljøskader; for det andet skal der tages hensyn til afsætningsvilkårene; for det tredje skal fiskeriet underlægges en af Kommissionen kontrolleret overvågningsordning for bifangster. Inden udløbet af overgangsperioden vil EU – navnlig på grundlag af et pilotprojekt for sildefiskeri i Østersøen til fiskemelsproduktion og af videnskabelige data – på ny

vurdere gældende regler i henhold til de sædvanlige procedurer, dvs. at Rådet på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

3. Eksterne ressourcer

Art. 52 bestemmer, at fra tiltrædelsen forvaltes de fiskeriaftaler, som Norge har indgået med tredjelande, af Fællesskabet. Dog gælder, at indtil den 30. juni 1998 forvalter Norge fiskeriaftalen af 15. oktober 1976 om gensidige fiskeriforbindelser mellem Rusland og Norge i nært samarbejde med Kommissionen, jfr. tillige fælles erklæring nr. 10 mellem de nuværende medlemsstater og Norge.

Herudover indeholder artiklen nærmere bestemmelser vedrørende visse tredjelandsaftaler. Det præciseres, at i de tilfælde, hvor Norge i kraft af aftaler, Fællesskabet har indgået med tredjelande, navnlig Grønland, har haft fiskerimuligheder inden tiltrædelsen, vil disse blive opretholdt på grundlag af fællesskabsprincipper, herunder princippet om relativ stabilitet.

4. Ordning for samhandlen

Norge har fri adgang til de øvrige medlemsstaters markeder for fisk og fiskeprodukter fra tiltrædelsen. I en overgangsperiode på fire år er eksport af følgende fiskerivarer: laks, sild, makrel, rejer, kammusling, jomfruhummer, rød-fisk og ørred fra Norge til de øvrige medlemsstater i henhold til art. 53 dog underlagt en markedsovervågningsmekanisme. I henhold til art. 53, stk. 2, forvaltes denne mekanisme af Kommissionen. Den skal baseres på vejledende lofter for handel og ret til fri handel, indtil lofterne nås. Kommissionen gives mulighed for at træffe passende foranstaltninger, såfremt lofterne overskrides, eller der opstår alvorlige forstyrrelser på markedet. Foranstaltningerne må ikke være strengere end foranstaltninger, der tages i anvendelse i forhold til tredjelande. Det fremgår af stk. 3, at Rådet med kvalificeret flertal på forslag fra Kommissionen inden den 31. december 1994 skal træffe afgørelse om den nærmere udmøntning af Kommissionens beføjelse.

I henhold til art. 151, jfr. bilag XV, har Norge tilladelse til at markedsføre brislingkonserves under betegnelsen sardiner på det norske marked i en periode på seks måneder efter tiltrædelsen for at opbruge eksisterende lagre. Fremstilling af brislingkonserves under betegnelsen

sardiner skal være ophørt på tiltrædelsesdatoen.

Finland (art. 88-96)

De tilsvarende bestemmelser vedrørende Finland er indeholdt i art. 88-96. De generelle principper, der gælder for Norge, er ligeledes gældende for Finland, i det omfang de er relevante for Finland. Eftersom fiskerisektoren kun spiller en beskeden rolle i finsk økonomi, er der herudover alene enkelte supplerende bestemmelser.

Det finske sildefiskeri til andre formål end til konsum vil kunne fortsætte på samme betingelser som for Norge.

Sverige (art. 115-125)

De tilsvarende bestemmelser vedrørende Sverige er indeholdt i art. 115-125. De generelle principper, der gælder for Norge, er ligeledes gældende for Sverige, i det omfang de er relevante for Sverige. Nedenfor nævnes derfor alene de vigtigste af de bestemmelser, der specifikt omhandler Sverige.

For så vidt angår fastsættelse af TAC og kvoter gælder særligt for Sverige, at der også vil blive taget hensyn til de ordninger, der er fastsat siden 1978 i fiskeriaftalen mellem Sverige og Fællesskabet og til aftalerne vedrørende Skagerrak og Kattegat samt Østersøen inden for rammerne af Den Baltiske Fiskerikommission. Blandt de bestemmelser, der regulerer betingelserne vedrørende Sveriges tiltrædelse på fiskeriområdet, indebærer de vigtigste, at det svenske sildefiskeri til andre formål end til konsum vil kunne fortsætte på samme betingelser som for Norge. Endvidere gælder for torsk i Østersøen, at Sveriges andel udgør 35% af EU's samlede kvote, som øges til 40% for den EU-kvotet, som overstiger 50.000 t. Det tilføjes, at EU i en Råds- og Kommissionserklæring til Rådets mødeprotokol har forpligtet sig til at tilvejebringe kompenserende mængder torsk til Danmark og Tyskland i et omfang, der modsvarer fiskerettighederne til Sverige ud over 35%. Herudover fortsætter Sverige med at overføre supplerende mængder torsk til Danmark og Tyskland efter tiltrædelsen i henhold til det arrangement, der blev indgået i 1986 i forbindelse med Spaniens og Portugals tiltrædelse.

Unionen vil i en periode på op til tre år bidrage økonomisk til den udsætning af lakseyngel,

som Sverige foretager. Den vil også påse, at de forskellige foranstaltninger inden for den fælles fiskeripolitik vedrørende laksefiskeri i Østersøen stemmer overens med de initiativer, som overvejes i Den Baltiske Fiskerikommissionens regi med sigte på at bevare og udvikle laksebestandene.

Med hensyn til brislingfiskeri fremgår det af art. 151, jfr. bilag XV, at Sverige i en overgangsperiode på 1½ år fortsat kan anvende en maskestørrelse på 16 mm. Inden udløbet af denne overgangsperiode vil Rådet på ny vurdere de tekniske foranstaltninger og kontrolordningerne for denne form for fiskeri på baggrund af videnskabelige data.

Sverige har opnået samme overgangsordning for markedsføring af brislingkonserves under betegnelsen sardiner som den ovenfor under Norge nævnte.

Kapitel 3b

Konkurrencepolitik

Østrig (art. 71-72)

I henhold til art. 71, jfr. bilag IX, får Østrig en overgangsperiode til gradvis at tilpasse sit handelsmonopol for tobak med henblik på at udelukke enhver forskelsbehandling af medlemslandenes statsborgere senest tre år efter tiltrædelsen. For at sikre en gradvis åbning af det østrigske marked i løbet af overgangsperioden er der blevet fastsat følgende importkontingenter for tobaksvarer fra medlemslandene: 15% af det nationale forbrug det første år, 40% af det nationale forbrug det andet år og 70% af det nationale forbrug det tredje år.

Det fastslås, at kvoterne er åbne for alle erhvervsdrivende uden begrænsninger, og at varer indført under disse kvoter ikke må omfattes af eksklusive markedsføringsrettigheder i engrosledet. Detailsalg af varer indført under disse kvoter må heller ikke give anledning til forskelsbehandling.

I henhold til art. 72 kan Østrig desuden indtil den 1. januar 1996 over for andre medlemsstater opretholde de toldsatter og licensordninger, som var gældende på tiltrædelsesdatoen for spiritus og ethanol. Sådanne licensordninger skal finde anvendelse uden forskelsbehandling.

Kapitel 4

Forbindelser med tredjelande, herunder toldunion

For alle fire nye medlemsstater medfører medlemskab af Unionen, at landenes eksisterende bilaterale aftaler med EF bringes til opmærksomhed. De nye medlemslande vil endvidere skulle tilpasse eller ophæve deres aftaler med tredjelande, som ikke er forenelige med Fællesskabets aftaler med tredjelande, eftersom de nye medlemsstater indgår i Fællesskabets tredjelandsaftaler.

Som udgangspunkt gælder den fælles handelspolitik, den fælles toldtarif, EU-toldkodeksen og gennemførelsesbestemmelserne hertil i fuldt omfang i alle de nye medlemsstater fra tiltrædelsen. Bilag VI indeholder dog en liste over fællesskabsretsakter på området, der angiver, under hvilke betingelser de nævnte retsakter finder anvendelse i de nye medlemslande. Listen er fælles for de fire lande (der henvises her til i henholdsvis art. 54, 73, 97 og 126). Der er navnlig tale om bestemmelser, der skal sikre, at tiltrædelsen sker så smidigt som muligt. Bestemmelserne vedrører:

- varers oprindelse
- forenklede fremgangsmåder
- toldoplæg
- aktiv og passiv forædling
- forarbejdning under toldkontrol
- midlertidig indførsel
- frizoner og frilagte
- bogføring og efteroprævning
- afgiftsgodtgørelse og -fritagelse

Norge (art. 54-62)

Den basistold, der anvendes med henblik på den gradvise indførelse af den fælles toldtarif, er i henhold til art. 55 for hver vare den sats, som Norge faktisk anvendte den 1. januar 1994.

Norge indrømmes en række overgangsordninger. I henhold til art. 56 har Norge således en overgangsperiode på tre år til gradvis at tilpasse tolden på visse varer, især tekstilvarer, opregnet i bilag VII, til den fælles toldtarifs lavere satser. Fra den 1. januar 1998 vil Norge således skulle anvende den fælles toldtarif i fuldt omfang. Endvidere indrømmes Norge i henhold til art. 58 en overgangsperiode på 5 år, i hvilken Norge har mulighed for på visse betingelser at åbne et toldfrit toldkontingent for styren.

I art. 57 fastlægges den ordning, der skal gælde for Norges anvendelse af reglerne for Fællesskabets handelspolitik på tekstilområdet.

Art. 59 og 60 opregner de aftaler, Fællesskaberne har indgået med tredjelande, som vil skulle anvendes af Norge fra tiltrædelsen.

I art. 61 præciseres, at Norge med virkning pr. 1. januar 1995 bl.a. skal udtræde af EFTA-konventionen og frihandelsaftalerne med de baltiske lande. For så vidt angår frihandelsaftalerne mellem Norge og de baltiske lande præciseres det i art. 62, at Fællesskabet vil træffe de nødvendige foranstaltninger til fortsat at tillade det nuværende niveau for adgang til det norske marked for varer med oprindelse i de baltiske stater, såfremt Fællesskabets egne nye handelsaftaler med disse lande ikke er trådt i kraft på datoen for tiltrædelsen.

Østrig (art. 73-78)

For Østrig findes bestemmelserne vedrørende forbindelserne med tredjelande i art. 73-78. Disse er identiske med de bestemmelser, som er gennemgået ovenfor vedrørende Norge, idet de dog er tilpasset de østrigske behov. Dog er der ingen overgangsordning for anvendelse af den fælles toldtarif, ligesom de ovenfor under Norge anførte bestemmelser vedrørende aftalerne med de baltiske lande ikke er relevante. Østrig har herudover opnået en enkelt undtagelse, idet landet i en overgangsperiode på to år kan opretholde kvantitative importrestriktioner for brunkul.

Finland (art. 97-105)

For Finland findes bestemmelserne vedrørende forbindelserne med tredjelande i art. 97-105. Disse er identiske med de bestemmelser (herunder overgangsordninger), som er gennemgået ovenfor vedrørende Norge, idet de dog er tilpasset de finske behov. Listen over varer omfattet af en 3-årig overgangsordning findes for Finlands vedkommende i bilag XI.

Sverige (art. 126-131)

For Sverige findes bestemmelserne vedrørende forbindelserne med tredjelande i art. 126-131. Disse er identiske med de bestemmelser, som er gennemgået ovenfor vedrørende Norge, idet de dog er tilpasset de svenske behov. Dog er der ingen overgangsordning for anvendelse af den fælles toldtarif.

Kapitel 5

Finansielle og budgetmæssige bestemmelser

De nye medlemsstater accepterer gældende fællesskabsret fra tiltrædelsen. Det indebærer, at de deltager fuldt ud i finansieringen af Unionens budgetter og i afholdelsen af udgifter. Dog findes der overgangsbestemmelser, der vedrører budgetmæssige kompensationer for overgangsproblemer i forbindelse med den indledende fase af tilpasninger til Unionens bestemmelser. I alt indrømmer Unionen de nye medlemslande budgetmæssige kompensationer på 2.966 mio. ecu i tidsrummet 1995-1998. Med disse indrømmelser tages der hensyn til problemer i forbindelse med tilpasning til gældende fællesskabsret på landbrugsområdet i løbet af overgangsperioden. Der er dels tale om kompensation i 1995, fordi visse former for støtte ikke vil kunne ydes i nogen af de tiltrædende lande i 1995, og fordi det tager tid at gennemføre ledsagepolitikkerne i henhold til reformen af den fælles landbrugspolitik, dels tale om degressiv kompensation for Østrigs, Norges og Finlands omkostninger i forbindelse med tilpasning til Unionens landbrugspriser og for den tilpasning, som Sverige allerede har givet tilsagn om at ville gennemføre.

Fordelingen af kompensationerne fremgår af gennemgangen af overgangsordningerne for de enkelte lande nedenfor.

Hertil kommer, at de forpligtelser, som de nye medlemslande har indgået i forbindelse med EØS-aftalen, finansieres over Unionens budget. Disse forpligtelser udgør i alt 630 mio. ecu i tidsrummet 1995-1998, og de vedrører

– dels bidrag til den finansielle mekanisme under EØS til fordel for de mindre velstillede lande i Unionen (Grækenland, Irland, Portugal og Spanien), og
– dels tidligere indgåede forpligtelser, der ikke er indfriet ved udgangen af 1994, og som vedrører de tiltrædende medlemmers andel i finansieringen af Unionens ledsagepolitikker.

Norge (art. 63-68)

De finansielle og budgetmæssige bestemmelser vedrørende Norge fastlægger indledningsvis i art. 63 og art. 64 visse definitioner og principper.

Art. 65 fastslår, at egne indtægter, der hidrører fra momsens, beregnes og kontrolleres, som om afgiften på investeringer ikke blev anvendt.

Med henblik herpå skal Norge fra tiltrædelsen træffe de nødvendige foranstaltninger til at sikre den præcise regnskabsmæssige opgørelse af henholdsvis de årlige indtægter hidrørende fra momsen og de årlige indtægter hidrørende fra afgiften på investeringer.

Art. 66 fastlægger den norske budgetkompensation, idet Fællesskabet den første arbejdsdag i hver måned, som udgift på De Europæiske Fællesskabers almindelige budget, udbetaler en tolvtedel af følgende beløb til Kongeriget Norge:

- 201 mio. ecu i 1995
- 128 mio. ecu i 1996
- 52 mio. ecu i 1997
- 26 mio. ecu i 1998.

Art. 67 og 68 fastslår, at de norske EØS-forpligtelser afholdes over EF's almindelige budget.

Østrig (art. 79-83)

De finansielle og budgetmæssige bestemmelser vedrørende Østrig findes i art. 79-83 og er identiske med de ovenfor nævnte vedrørende Norge, idet dog artiklen om investeringsafgifter ikke er relevant for Østrigs vedkommende. Den østrigske budgetkompensation fastlægges til følgende beløb:

- 583 mio. ecu i 1995
- 106 mio. ecu i 1996
- 71 mio. ecu i 1997
- 35 mio. ecu i 1998.

Finland (art. 106-111)

De finansielle og budgetmæssige bestemmelser vedrørende Finland findes i art. 106-111 og er identiske med de ovenfor nævnte vedrørende Norge, idet dog artiklen om investeringsafgifter ikke er relevant for Finlands vedkommende. Hertil kommer, at art. 108 bestemmer, at egne indtægter, der hidrører fra momsen, opgøres, som om Ålandsøerne var omfattet af 6. momsdirektiv. Den finske budgetkompensation fastlægges til følgende beløb:

- 476 mio. ecu i 1995
- 163 mio. ecu i 1996
- 65 mio. ecu i 1997
- 33 mio. ecu i 1998.

Sverige (art. 132-136)

De finansielle og budgetmæssige bestemmelser vedrørende Sverige findes i art. 132-136 og er identiske med de ovenfor nævnte vedrørende Norge, idet dog artiklen om investeringsafgifter ikke er relevant for Sveriges vedkommende. Den svenske budgetkompensation fastlægges til følgende beløb:

- 488 mio. ecu i 1995
- 432 mio. ecu i 1996
- 76 mio. ecu i 1997
- 31 mio. ecu i 1998.

*Afsnit VI**Landbrug (art. 137ff)*

Art. 137 fastslår indledningsvis, at afsnit VI vedrører landbrugsprodukter i snæver forstand, dvs. at fisk og fiskeprodukter ikke er omfattet. Endvidere fastslås, at rettigheder og forpligtelser under den fælles landbrugspolitik fuldt ud gælder for de nye medlemsstater. Endelig fastslås, at overgangsforanstaltningerne for Østrig, Finland og Norge ophører med udgangen af det femte produktionsår efter tiltrædelsen, medmindre andet er fastsat. For Sverige er der ikke fastsat tilsvarende overgangsforanstaltninger.

1. Bestemmelser vedrørende national støtte (art. 138-144)

Art. 138 fastslår, at Norge, Østrig og Finland i overgangsperioden med tilladelse fra Kommissionen i en passende form kan yde national overgangsstøtte, som gradvis nedsættes, til producenter af landbrugsbasisprodukter, som er omfattet af den fælles landbrugspolitik. Støtten kan, bl.a. afhængigt af, hvilket område der er tale om, være af forskellig størrelse.

I art. 138, stk. 2-5, angives de retningslinier, Kommissionen skal følge ved tilladelser til støtte, hvilke faktorer der skal tages i betragtning ved beregning af støtten, retningslinier for indholdet af Kommissionens tilladelse, og der henvises til bilag XIII, der opregner national støtte, som Kommissionen især kan give tilladelse til.

Ifølge art. 139 tillader Kommissionen – under nærmere angivne betingelser – Østrig, Finland og Norge at opretholde bl.a. driftsstøtte. Denne støtte må dog ikke være produktionsrelateret og skal være tidsbegrænset.

Ifølge art. 140 tillader Kommissionen Østrig, Finland og Norge at yde den i bilag XIV nævnte nationale overgangsstøtte inden for de heri fastsatte grænser og på de heri fastsatte betingelser.

Art. 141 bemyndiger Kommissionen til at tillade Finland og Norge at yde national producentstøtte for at lette fuld integration i den fælles landbrugspolitik, såfremt der – som følge af tiltrædelsen – stadig er alvorlige vanskeligheder efter fuld udnyttelse af art. 138, 139, 140 og 142 og af andre foranstaltninger i henhold til gældende regler i Fællesskabet.

Ifølge art. 142 tillader Kommissionen Norge, Finland og Sverige at yde langsigtet national støtte med henblik på at sikre opretholdelsen af landbrugsaktiviteterne i særlige områder. Disse områder omfatter landbrugsarealer nord for den 62. breddegrad og i nogle tilstødende områder syd for denne breddegrad, hvor der gælder lignende klimatiske vilkår, som gør landbrugsaktiviteter særligt vanskelige. Endvidere opregnes de kriterier, Kommissionen skal lægge til grund ved fastlæggelse af de støtteberettigede områder.

Art. 143 forpligter de nye medlemsstater til at underrette Kommissionen om den i art. 138-142 nævnte støtte, samt enhver anden national støtte, som inden for rammerne af denne akt er betinget af tilladelse fra Kommissionen. Støtten kan først ydes, når den nævnte tilladelse er givet. Endvidere fastslås, at Kommissionen for så vidt angår den i art. 142 nævnte støtte forelægger Rådet en rapport et år efter tiltrædelsen og derefter hvert femte år.

Art. 144 vedrører EF-traktatens statsstøttebestemmelser (art. 92 og 93) og forpligter de nye medlemsstater til – inden den 30. april 1995 – at give Kommissionen meddelelse om nationale støtteordninger, såfremt de ønsker, at støtten skal anses for »eksisterende støtte« i henhold til art. 93, stk. 1.

2. Andre bestemmelser

Art. 145 regulerer Fællesskabets overtagelse af offentlige lagre i de nye medlemsstater.

Art. 146 forpligter Norge til fra tiltrædelsesdatoen at ophæve den norske kornorganisations monopol, men giver dog en 2-årig overgangsperiode på visse områder.

Art. 147 indeholder en beskyttelsesklause, der fastslår, at såfremt samhandel på landbrugsområdet mellem en eller flere af de nye

medlemsstater og Fællesskabet i dets sammensætning den 31. december 1994 eller mellem de nye medlemsstater indbyrdes forårsager alvorlige forstyrrelser på Østrigs, Finlands eller Norges markeder inden den 1. januar 2000, træffer Kommissionen inden for 24 timer efter at have modtaget anmodning herom fra den pågældende medlemsstat de beskyttelsesforanstaltninger, som den finder nødvendige. Sådanne foranstaltninger finder straks anvendelse, tager hensyn til alle de involverede parter interesser og må ikke indebære grænsekontrol. I erklæring nr. 14 til Slutakten mellem de nuværende medlemsstater og Norge noterer de kontraherende parter sig en erklæring fra Kommissionen, der bl.a. fremhæver de særlige omstrukturingsproblemer i den norske levnedsmiddelindustri, som Kommissionen skal tage hensyn til ved behandling af norske anmodninger om beskyttelsesforanstaltninger.

Art. 148 fastlægger procedureregler for gennemførelse og ændringer af landbrugsafsnittet. Det fremgår heraf, at medmindre der er truffet andre bestemmelser i specifikke tilfælde, vedtager Rådet med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen de nødvendige bestemmelser til gennemførelse af afsnittet. Rådet kan med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet foretage de tilpasninger af bestemmelserne i tiltrædelsestraktaten, som måtte vise sig nødvendige som følge af senere ændringer af EU-retten.

Art. 149 fastlægger, hvilken fremgangsmåde der skal anvendes, såfremt overgangsforanstaltninger er nødvendige for at lette overgangen fra den ordning, der består i de nye medlemsstater, til den ordning, der følger af anvendelsen af de fælles markedsordninger.

Art. 150 fastlægger reglerne for vedtagelse inden tiltrædelsen af overgangsforanstaltninger i forbindelse med anvendelse af retsakterne vedrørende den fælles landbrugspolitik, herunder inden for strukturområdet, der ikke er anført i denne akt, og som er blevet nødvendige på grund af tiltrædelsen.

Afsnit VII

Andre bestemmelser (art. 151-153)

Art. 151 henviser til en opregning af en lang række retsakter i bilag XV, der finder anvendelse i de nye medlemslande på særlige vilkår. Det drejer sig om teknisk prægede detaljbestemmelser, hvorom der er opnået enighed i tiltræ-

delsesforhandlingerne, men som af praktiske grunde ikke er blevet indføjet direkte i Akten. Blandt bestemmelserne skal fremhæves, at på rejsegodsområdet kan Norge, Finland og Sverige opretholde kvantitative begrænsninger for indførsel af cigaretter eller andre tobaksvarer samt spiritus, vin og øl fra andre medlemsstater på de betingelser, der er fastsat i art. 26 i Rådsdirektiv 92/12/EØF. Denne undtagelsesbestemmelse svarer til den, der gælder i Danmark.

Art. 151, stk. 2, åbner mulighed for, at Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter anmodning fra en af de nye medlemsstater, træffer foranstaltninger vedrørende midlertidige undtagelser fra institutionernes retsakter, som er vedtaget mellem den 1. januar og 24. juni 1994.

Art. 152 indeholder en generel gensidig beskyttelsesklausul, der åbner mulighed for beskyttelsesforanstaltninger i tilfælde af alvorlige vanskeligheder, der vedvarende vil kunne ramme en økonomisk sektor, eller af vanskeligheder, der alvorligt vil kunne forringe den økonomiske situation i en bestemt egn. Beskyttelsesforanstaltningerne skal gøre det muligt at genskabe ligevægten og at tilpasse den pågældende sektor til fællesmarkedets økonomi. Bestemmelsen finder anvendelse indtil udgangen af 1995. Artiklen indeholder tidsfrister for Kommissionens fastsættelse af nødvendige beskyttelsesforanstaltninger, der jfr. stk. 3 kan indebære afvigelser fra bestemmelserne i EF-traktaten, EKSF-traktaten og tiltrædelseakten.

For at undgå forstyrrelser i det indre markeds funktion fastslår art. 153, at anvendelsen af de nye medlemsstaters nationale lovgivning i de overgangsperioder, som der er henvist til i denne Akt, ikke må medføre grænsekontrol.

Femte del

Bestemmelser om iværksættelse af Akten

Afsnit I

Nedsættelse af institutioner og organer (art. 154-165)

For så vidt angår bemærkninger til bestemmelserne i dette afsnit om nedsættelse af institutionerne henvises til bemærkningerne ovenfor vedrørende Akten, afsnit I om EU's institutioner.

Afsnit II

Anvendelse af institutionernes retsakter (art. 166-173)

Art. 166 svarer til art. 149 i TA-73, art. 143 i TA-81 og art. 392 i TA-86. Den indebærer, at direktiver, henstillinger og beslutninger i henhold til EF-, EURATOM- og EKSF-traktaterne finder anvendelse på de nye medlemsstater fra tiltrædelsen, i det omfang disse retsakter finder anvendelse på de nuværende medlemsstater.

Når forordninger ikke er omtalt i art. 166, skyldes det, at tidligere vedtagne og stadig gældende forordninger er omfattet af Aktens art. 2.

Art. 167 bestemmer, at de i bilag XVIII opførte retsakters anvendelse i hver af de nye medlemsstater kan udsættes indtil datoer, som er fastsat i den pågældende liste. En tilsvarende bestemmelse er indeholdt i TA-81 og TA-86. Udsættelsen af anvendelsen af disse retsakter har været nødvendig, henset til de betydelige administrative vanskeligheder, som en anvendelse af retsakterne fra tiltrædelsen ville indebære for de nye medlemslande.

Art. 168 forpligter de nye medlemslande til i nødvendigt omfang fra tiltrædelsen at overholde bestemmelserne i direktiver, beslutninger og henstillinger, vedtaget i overensstemmelse med EF-, EURATOM-, og EKSF-traktaterne. Bestemmelsen henviser til bilag XIX, som indeholder en liste over de retsakter, hvis iværksættelse er udskudt for hvert af de nye medlemslande.

Art. 169 fastlægger, som i de tre tidligere tiltrædelsesakter, en forenklet procedure for vedtagelse i institutionerne af de fornødne tilpasninger af institutionernes retsakter, som skal foretages i perioden mellem undertegnelsen og tiltrædelsen, med henblik på ikraftsættelse fra tiltrædelsestidspunktet, og som ikke er indeholdt i Akten med tilhørende bilag.

Retsakterne vil, i henhold til denne bestemmelse, blive vedtaget af henholdsvis Rådet eller Kommissionen, alt efter hvilken institution som vedtog de oprindelige retsakter. Rådet træffer i henhold til bestemmelsen sine afgørelser med kvalificeret flertal.

Art. 170 fastslår, at alle retsakter vedtaget af EU-institutioner før de nye medlemsstaters tiltrædelse skal udfærdiges på finsk, norsk og svensk, og i denne udgave have samme gyldighed som retsakterne på de nuværende ni sprog.

I henhold til art. 171 skal Kommissionen inden 3 måneder efter tiltrædelsen have meddelelse om eksisterende konkurrencebegrænsende foranstaltninger på kul- og stålområdet. Bestemmelsen gælder dog ikke konkurrencebegrænsende foranstaltninger, der ved tiltrædelsen allerede er omfattet af art. 1 og 2 i protokol nr. 25 til EØS-aftalen.

Art. 172 fastlægger, hvorledes de nye medlemsstater skal forholde sig i relation til underretninger og oplysninger, som inden tiltrædelsen er sendt til EFTA-Tilsynsmyndigheden og Det stående udvalg af EFTA-stater i henhold til EØS-aftalen. Der er navnlig tale om bestemmelser vedrørende konkurrenceret, herunder statsstøtte. Det fastslås bl.a., at de af EFTA-Tilsynsmyndigheden truffne afgørelser er gyldige efter tiltrædelsen, medmindre Kommissionen træffer en anden afgørelse, som er tilstrækkeligt begrundet og i overensstemmelse med grundlæggende principper i fællesskabsretten.

De nye medlemsstater skal ligeledes inden tre måneder, i henhold til art. 173, give Kommissionen meddelelse om de bestående nationale bestemmelser vedrørende beskyttelse mod ioniserende stråling, jfr. EURATOM-traktatens art. 33. Medlemsstaterne er i henhold til denne bestemmelse i EURATOM-traktaten forpligtet til at vedtage de fornødne gennemførelsesbestemmelser for at sikre overholdelsen af de fælles grundlæggende beskyttelsesnormer.

Afsnit III

Afsluttende bestemmelser (art. 174-177)

Bestemmelserne i dette afsnit svarer til bestemmelser i TA-73, TA-81 og TA-86.

Art. 174 fastslår således, at de til Akten knyttede 19 bilag og 10 protokoller udgør en integrerende del af Akten. Det betyder, at bestemmelserne i disse bilag og protokoller kun kan ændres efter samme betingelser, som er gældende for selve Akten, jfr. art. 7.

Art. 175, 176 og 177 vedrører fremsendelse til de nye medlemsstaters regeringer af bekræftede afskrifter af EKSF-, EF- og EURATOM-traktaterne og de traktater, der har ændret eller suppleret dem, af traktaten om Den Europæiske Union, samt af internationale aftaler deponeret i Rådets Generalsekretariat.

I lighed med bestemmelsen i art. 170 om den afledte fællesskabsret fastslår art. 176, at de autoriserede versioner på finsk, norsk og svensk

af de grundlæggende traktater med senere ændringer og tilføjelser, som er vedlagt Akten, har samme gyldighed som versionerne heraf på de nuværende sprog. Finsk, norsk og svensk lige-stilles igennem denne bestemmelse med de øvrige EU-sprog.

Bilag og protokoller

De til Akten knyttede 19 bilag og 10 protokoller er en integrerende del af Akten og udgør således en del af det retlige grundlag for de nye medlemsstaters tiltrædelse af EU.

De 19 bilag, som først og fremmest indeholder lister over retsakter, varer og fartøjer m.m., er omtalt i forbindelse med gennemgangen af Aktens enkelte artikler, som de er knyttet til. Følgende skal dog fremhæves:

I bilag I opregnes de i art. 26 nævnte retsakter, som tilpasses med virkning fra tiltrædelsen som angivet i bilaget. Tilpasningerne omfatter forbindelserne med tredjelande, kapitalbevægelser og den økonomiske og monetære politik, konkurrence, arbejdsmarkeds- og socialpolitik, landbrug, transport, udvikling, miljø, viden-skab, forskning og udvikling, fiskeri, det indre marked og finansielle tjenesteydelser, energi, told og beskatning, uddannelse, statistik, for-brugerbeskyttelse, struktur- og regionalpolitik m.v. Bilaget er det mest omfattende af de til Akten hørende bilag.

Bilag II indeholder den i art. 30 nævnte liste over de retsakter, hvori tekniske tilpasninger som følge af Unionens udvidelse med de nye medlemsstater er nødvendige. Disse tekniske tilpasninger forudses vedtaget inden tiltrædelsen i overensstemmelse med de procedurer, hvorefter den grundlæggende retsakt er vedtaget. Det er for de enkelte retsakter præciseret, hvilke tekniske ændringer man har forudset vil være nødvendige som følge af tiltrædelsen. Listen omfatter retsakter om handelspolitik og fiskeri.

I bilag XVIII er opført den i art. 167 nævnte liste over retsakter, hvis anvendelse i de nye medlemslande udsættes indtil det tidspunkt, som for hver enkelt retsakt er fastsat i bilaget.

Bilag XIX indeholder den i art. 168 nævnte liste over retsakter, hvis anvendelsestidspunkt udsættes for et eller flere af de fire nye medlemslande. De enkelte protokoller, som indeholder en teknisk og mere detaljeret gennemgang af overgangsbetingelserne på enkeltområder end bestemmelserne i selve Akten, er som

hovedregel knyttet til bestemmelser i Akten, hvortil henvises. Enkelte af disse protokoller er imidlertid ikke knyttet til bestemmelser i selve Akten. Protokol nr. 1 vedrører Den europæiske Investeringsbank (EIB) og omfatter de nødvendige tilpasninger af protokollen vedrørende vedtægterne for EIB, som følger af tiltrædelsen. I protokollen fastlægges bl.a. de nye medlemslandes andel af bankens tegnede kapital og reglerne for disse beløbs indbetaling.

De nye medlemsstater omfattes umiddelbart af EU's eksisterende strukturstøtteordninger for landbruget, herunder ordningerne for bjergområder og ugunstigt stillede områder. I henhold til protokol nr. 6 oprettes en ny mål-sætning under strukturfondene (»mål 6«), som visse tyndt befolkede områder i Sverige, Norge og Finland kan opnå regionalstøtte efter. De pågældende områder må have en befolknings-tæthed på under 8 indbyggere pr. km², ligesom der skal tages hensyn til bruttonationalproduktet pr. indbygger. Der vil blive udarbejdet en ny forordning for dette mål. For Østrigs vedkom-mende vil regionen Burgenland opnå støtte under mål 1 (tilbagestående regioner). Herudover vil Kommissionen i samråd med de nye medlemslandes myndigheder i god tid før tiltrædel-sen udpege de regioner i disse lande, der vil være støtteberettigede i henhold til mål 2 (områ-der i industriel tilbagegang) og 5b (landbrugs-og fiskeriafhængige områder), således at afgørelsen kan få virkning fra tiltrædelsestidspunktet. På samme måde vil afgørelser om støtteberettigede områder under mål 3 (bekæmpelse af ledighed) og 4 (tilpasning til industrielle ændringer) blive truffet i tide inden udvidelsen.

Det skønnes, at mål 6 vil komme til at omfatte områder med ca. 450.000 indbyggere i Sverige, ca. 587.000 indbyggere i Norge og ca. 830.000 indbyggere i Finland. Budgetrammen for mål 6 er på i alt 741 mio. ecu for perioden 1995-1999.

I samme periode ventes støtten til ansøgerlandene under mål 2-5b at udgøre i alt 4.591 mio. ecu. Hele strukturstøttesystemet inkl. det nye mål 6 vil skulle revideres i 1999.

I medfør af protokol nr. 7 bliver Svalbard ikke omfattet af traktaterne. Fordelingen af fiskeressourcerne, som EU-fiskerne har adgang til i farvandene indtil 200 sømil omkring Svalbard, og forvaltningen af fordelingen foretages af EU på grundlag af gældende praksis.

Herved er det fortsat Norge, der fastsætter TAC'erne for det samlede forvaltningsområde

og fastsætter tekniske bevarings- og kontrolforanstaltninger. Dette indebærer, at Norge varetager forholdet til tredjelande i Svalbard-området, hvorimod det er EU, der inden for den fastsatte TAC fastsætter kvoter for Norge og de øvrige EU-medlemslande. Protokollen indeholder i øvrigt bestemmelser om toldfri indførsel i Unionen af stenkul med oprindelse i Svalbard og om konkurrenceforhold i samhandlen mellem Unionen og Svalbard. Det fastslås endvidere i protokollen, at den ikke på nogen måde præjudicerer parternes stilling med hensyn til anvendelsen af Paris-traktaten af 1920 om Svalbard.

Spørgsmålet om den tunge transittrafik gennem de østrigske alper er reguleret dels i protokol nr. 9 dels i en række fælles erklæringer mellem de nuværende medlemsstater og Østrig. I det følgende gennemgås bestemmelserne samlet. Der er med Østrig aftalt visse begrænsninger for transittrafikken ved en videreførelse af ordningen med øko-points fra transitaftalen mellem EU og Østrig indgået i forbindelse med EØS-aftalen. Ordningen indebærer, at de forskellige kategorier af tunge lastvogne tildeles øko-points efter graden af deres forurening, og at der fastsættes lofter for de samlede øko-points.

Forhandlingsresultatet indebærer, at øko-pointordningen fortsættes i en 3-årig overgangsperiode indtil 1. januar 1998. Forvaltningen vil overgå til EU. I løbet af denne periode vil transitproblemet blive taget op til behandling i EU efter de sædvanlige procedurer, hvor Østrig selv deltager. Fører denne behandling ikke til en enstemmig rådsafgørelse inden den 1. januar 1998, forlænges overgangsperioden med yderligere tre år indtil den 1. januar 2001. I denne anden periode vil Kommissionen i samarbejde med Det Europæiske Miljøagentur skulle foretage en videnskabelig undersøgelse af, hvorvidt målsætningen i den nugældende transitaftale mellem Østrig og EU om nedsættelse af forureningen med 60% fra tunge lastbiler er blevet nået. Hvis dette ikke viser sig at være tilfældet, og hvis Rådet heller ikke med hjemmel i EF-traktatens art. 75 træffer bestemmelser, der sikrer tilsvarende miljøbeskyttelse, vil overgangsperioden automatisk blive videreført for en sidste periode på tre år, hvorefter Østrig vil skulle anvende den gældende ret fuldt ud.

Samtidig med videreførelsen af ordningen med øko-points for den tunge transittrafik gen-

nem Østrig vil der ske en gradvis liberalisering af de eksisterende kontingenter i den bilaterale trafik mellem Østrig og de andre medlemslande i en 2-årig overgangsperiode fra 1. januar 1995, således at fuldstændig liberalisering er opnået den 1. januar 1997.

For alle foranstaltninger i overgangsperioden gælder, at de skal være ikke-diskriminerende. Kontrollen med lastvogne ved grænsen til Østrig vil i princippet blive ophævet, men Østrig vil indtil udgangen af 1996 kunne opretholde en ikke-diskriminerende fysisk kontrol af lastvogne. Senere ventes der indført en elektronisk kontrol.

Det er et led i løsningen af det østrigske transitproblem, at Østrig, Tyskland og Italien senest den 31. oktober 1994 skal træffe beslutning i spørgsmålet om at bygge en Brenner-tunnel. Denne tunnel vil blive del af EU's programmer for transeuropæiske net med mulighed for finansiering over Fællesskabets budget.

Slutakten og hertil knyttede erklæringer

I Slutakten fra konferencerne mellem de nuværende medlemslande og Norge, Østrig, Finland og Sverige, som sammen med traktaten blev undertegnet den 24. juni 1994, er opregnet samtlige de tekster, der indgår i traktatkomplekset.

Til Slutakten er der herudover knyttet 9 fælles erklæringer, som de 16 landes regeringsrepræsentanter og formanden for Rådet på dets vegne har tilsluttet sig ved underskriften på Slutakten.

Til Slutakten er herudover knyttet 6 fælles erklæringer fra EU's nuværende medlemslande og Norge, 6 fælles erklæringer fra EU's nuværende medlemslande og Østrig, 3 fælles erklæringer fra EU's nuværende medlemslande og Finland samt 2 fælles erklæringer fra EU's nuværende medlemslande og Sverige. Hertil kommer 5 fælles erklæringer fra de nuværende medlemslande og forskellige nye medlemslande. Endvidere har EU's medlemslande fremsat 6 ensidige erklæringer, mens Norge har fremsat tre, Østrig fire, Finland én og Sverige to ensidige erklæringer. Endelig har forskellige nye medlemslande fremsat 3 ensidige erklæringer.

Blandt erklæringerne skal følgende fremhæves:

I fælles erklæring nr. 28 mellem de nuværende medlemsstater og Norge, Finland og Sverige noterer de kontraherende parter sig, at de tre

nordiske ansøgerlande vil fortsætte det nordiske samarbejde i overensstemmelse med fællesskabsreglerne.

Norge og Finland har i erklæring nr. 40 og 45 udtalt, at de ser med velvillighed på udviklingen mod større åbenhed og gennemsommelighed i Unionen. De har samtidig henvist til deres principper om offentlighed i forvaltningen og adgang til aktindsigt, som de fortsat vil anvende i overensstemmelse med deres rettigheder og forpligtelser som medlemmer af Unionen.

Sverige har tilsvarende i erklæring nr. 47 udtalt, at man ser med velvillighed på udviklingen mod større åbenhed og gennemsommelighed i Unionen. Offentlighed i forvaltningen og navnlig adgang til aktindsigt samt forfatningsmæssig beskyttelse af personer, der giver oplysning til medierne, er og vil fortsat være grundlæggende principper, som udgør en del af Sveriges forfatningsmæssige, politiske og kulturelle arv.

Unionens medlemslande har i en svarerklæring noteret sig den svenske erklæring og udtalt, at de går ud fra, at Sverige som medlem af

Unionen vil efterkomme EF-bestemmelserne i denne henseende fuldt ud.

En ensidig erklæring nr. 50 fra Finland og Sverige henviser til en brevveksling mellem de to lande og Kommissionen vedrørende de to landes alkoholmonopoler. Den indebærer, at import-, produktions- og engroshandelsmonopoler bliver ophævet. Fællesskabsbestemmelserne er ikke til hinder for detailhandelsmonopoler, forudsat at disse administreres på en ikke-diskriminerende måde.

Endelig har Sverige afgivet en ensidig erklæring nr. 46 vedrørende socialpolitikken, i hvilken der henvises til en brevveksling mellem Sverige og Kommissionen, hvori der er givet forsikringer i forhold til svensk praksis for arbejdsmarkedsforhold.

I Slutakten tages desuden til efterretning, at der under konferencerne med Norge, Østrig, Finland og Sverige er aftalt et arrangement for information og konsultation i perioden forud for tiltrædelsen.